

คำจำกัดความ ประเภทและกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

1.1 คำจำกัดความของคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" (Narcotic Drug)

ก่อนวางมาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดที่เข้าใช้ประโยชน์นั้น เห็นสมควรที่จะต้องทำความรู้จักกับคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" เสียก่อนว่าหมายถึงอะไร และสามารถนำเอาความหมายที่แท้จริงไปใช้ได้ถูกต้อง คำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" มีผู้ให้ความหมายไว้มากมายหรือหลายสถาบันได้ให้คำจำกัดความไว้ เช่น

ยาเสพติดให้โทษ (Narcotic Drug) หมายถึง ยาบางชนิดที่เสพไม่ว่าจะกิน ทา หรือฉีด เข้าสู่ร่างกายทางใดทางหนึ่งต่อเนื่องเป็นนิสัยแล้วจะทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งแปลตามความหมายของแต่ละคำ

ยาเสพติดให้โทษ (Narcotic Drug) ตามความหมายของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญยาเสพติดให้โทษขององค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ให้คำจำกัดความไว้เมื่อปี ค.ศ. 1957 (พ.ศ. 2500) ว่า

Narcotic Drug หมายถึงยาชนิดใดชนิดหนึ่ง (จะเป็นสารธรรมชาติหรือสารสังเคราะห์ก็ได้) ซึ่งเมื่อร่างกายได้รับซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จะเป็นครั้งคราวหรือเป็นเวลานานก็ได้แล้วทำให้เกิดลักษณะสำคัญ 4 ประการ¹ คือ

1. เกิดความต้องการอย่างสุดจะอดกลั้นได้ (Compulsion)
ที่จะต้องหายานั้นมาให้ได้ไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม

2. จะต้องเพิ่มปริมาณของยาที่ใช้ขึ้นเรื่อย ๆ

¹ อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม, ยาเสพติดให้โทษ, ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
โรงพยาบาลศิริราช, เอกสารเผยแพร่, หน้า 1.

3. ตกเป็นทาสของยานี้ทางจิตใจ (Psychic Dependence) และทางกาย (Physical Dependence) และถ้าหยุดเสพยาจะมีอาการขาดยา (Withdrawal Symptoms)

4. ทำให้เกิดผลร้ายต่อผู้เสพและต่อสังคม

นอกจากคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเสพติคขององค์การอนามัยโลก (WHO) จะให้คำจำกัดความของคำว่า Narcotic Drug แล้วยังได้ให้ความหมายของคำที่นำสนใจอีกคำหนึ่งซึ่งเห็นว่ามี ความหมายใกล้เคียงกับคำว่า Narcotic Drug คำนั้นก็คือ Drug Habituation เฉพาะคำว่า Habituation ตามศัพท์แปลว่าการคุ้นเคย การประพฤติเป็นนิสัย หรือความเคยชิน ฉะนั้นเมื่อนำมารวมกับคำว่า Drug ทางคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเสพติคให้โทษขององค์การอนามัยโลก (WHO) จึงให้ความหมายว่า Drug Habituation หมายถึง อาการที่เกิดจากการเสพยาชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำ ๆ บ่อย ๆ แล้วยังทำให้เกิดลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

1. มีความต้องการ (แต่ไม่ถึงขั้น Compulsion) ที่จะเสพยาขึ้นต่อไปเพื่อความสบายที่เกิดฤทธิ์ของยานั้น
2. ไม่ต้องเริ่มปริมาณของยาขึ้นเรื่อย ๆ (หรือเพิ่มก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น)
3. อาจตกเป็นทาสของยานี้ทางจิตใจใดบาง (Psychic Dependence) แต่ไม่เป็นทาสของยานี้ทางร่างกาย จึงไม่มีอาการขาดยา (Withdrawal Symptoms) เมื่อหยุดเสพยา
4. หากจะมีผลร้ายอะไรก็เกิดเฉพาะที่ผู้เสพเท่านั้น

ต่อมาในปี ค.ศ. 1964 (พ.ศ. 2507) องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้แนะนำให้เรียกชื่อยาเสพติคให้โทษเสียใหม่โดยคำภาษาอังกฤษว่า Drug Dependence และได้แก้ไขคำนิยามที่ให้ไว้เมื่อปี ค.ศ. 1957 (พ.ศ. 2500) เสียใหม่ดังนี้

Drug Dependence

คือ ลักษณะที่ตกเป็นทาสทาง

จิตใจ (Psychic Dependence) หรือเป็นทาสทางร่างกาย
(Physical Dependence) หรือเป็นทาสทั้งทางจิตใจและทางร่างกาย
ต่อยาตัวใดตัวหนึ่งที่บุคคลนั้นเสพเป็นครั้งคราวหรือติดต่อกันเป็นเวลานาน

ส่วนคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" ตามความหมายของพระราชบัญญัติยา-
เสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งปรากฏในมาตรา 4¹ ดังนี้

"ยาเสพติดให้โทษ" หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่ง
เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ
แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพ
เรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ
อย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลาและสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึง
สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา"

จากความหมายดังกล่าวตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
จะเห็นว่ามีความหมายกว้างมาก คืออาจรวมไปถึงสารเคมีบางชนิดก็ได้ที่สามารถนำ
มาผลิตยาเสพติดได้ เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride)
อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride) เป็นต้น แต่ความหมายที่จะรวมไปถึง
สารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติดนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะต้องประกาศ
ชื่อสารเคมีในราชกิจจานุเบกษาเสียก่อน จึงจะถือว่าสารเคมีนั้นเป็นยาเสพติด

บางท่านก็ได้ให้ความหมายของคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ" หมายถึง
สิ่งที่มีสารเสพติดเป็นองค์ประกอบ จะเป็นยาหรือไม่ใช่ยากก็ตาม ซึ่งสิ่งเสพติดนั้น
เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย จะโดยวิธีกิน สูบ ฉีด หรือดมก็ตาม สารเสพติดจะไปก่อ

¹ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522, มาตรา 4.

ระบบต่าง ๆ ทางร่างกายของผู้เสพโดยเฉพาะระบบประสาทให้แปรปรวนไปจากภาวะปกติโดยฉับพลัน หรือกล่าวอย่างย่ออาจหมายถึงสิ่งเสพติดที่มีผลทำให้พฤติกรรมบุคคลิก และความรู้สึกนึกคิดของผู้เสพตกอยู่ภายใต้ความบีบคั้นของสารเสพติดที่มีอยู่ในสิ่งเสพติดนั้น

ความหมายของคำว่ายาเสพติดให้โทษตามที่กล่าวมาแล้วตอนต้น จะมีความหมายแคบหรือกว้างแล้วแต่หน่วยงานหรือบุคคลจะให้ความหมายในทัศนะต่าง ๆ กัน ทั้งนี้แล้วแต่สถานที่และเวลาซึ่งยาเสพติดชนิดหนึ่งมีความหมายเป็นยาเสพติดของสถานที่นั้น แต่อาจข้ามเขตอีกประเทศหนึ่งชาชนิคมเดียวกันอาจจะไม่ใช่ยาเสพติดก็ได้ กฎหมายของนานาประเทศก็ไม่เหมือนกัน แต่ประเทศต่าง ๆ ก็พยายามจะบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของตนให้สอดคล้องหรือคล้ายคลึงกับนานาประเทศ ซึ่งการแก้ไขกฎหมายแต่ละประเทศก็มีไต่ทำในเวลาเดียวกัน ฉะนั้นการที่จะบัญญัติให้สอดคล้องกันทีเดียวก็คงเป็นไปได้ยาก ความหมายของคำว่ายาเสพติดให้โทษจึงมีความหมายแตกต่างกันออกไปแต่ก็คงเป็นส่วนรายละเอียดเท่านั้น ส่วนหลักใหญ่หรือสาระสำคัญก็จะเป็นไปตามแนวเดียวกัน นั่นคือหมายถึงสิ่งที่เสพเข้าไปในร่างกายไม่ว่าวิธีใดวิธีหนึ่ง เช่น กิน สูบ ฉีด หรือ ทา คม ประการใดก็ตามแล้วสิ่งที่เสพจะเข้าไปทำปฏิกิริยากับร่างกายตามชนิดฤทธิ์อำนาจของสิ่งเสพติดแต่ละประเภทที่เสพเข้า อาจจะทำปฏิกิริยากระทบประสาท กระตุ้นประสาท หรือหลอนประสาทเป็นต้น และร่างกายจะมีความต้องการยานี้เมื่อหยุดตลอดไป ซึ่งบางครั้งอาจต้องเพิ่มปริมาณสิ่งเสพติดนั้นให้มากขึ้น เนื่องจากในร่างกายมีภูมิต่อต้านฤทธิ์ของสิ่งเสพติดมากขึ้น ฉะนั้น ปริมาณสิ่งเสพติดเท่าเดิมจึงไม่สามารถที่จะออกฤทธิ์ได้เต็มที่

1.2 การแบ่งประเภทยาเสพติด

ยาเสพติดในปัจจุบันมีประมาณกว่า 100 ชนิด ที่อยู่ภายใต้การควบคุมระหว่างประเทศ ซึ่งได้มีการประชุมเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดเมื่อ ค.ศ. 1961 (พ.ศ. 2504) ประมาณ 70 ชนิด ที่เป็นยาเสพติดสังเคราะห์ ออกฤทธิ์คล้ายกับฝิ่นและมอร์ฟีน และในการประชุมเกี่ยวกับวัตถุที่ออกฤทธิ์ออกจิตและระบบประสาท ในที่

ค.ศ. 1971 (พ.ศ. 2514) ทำให้มีสารสังเคราะห์อีกมากมายที่จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมระหว่างประเทศ¹ ดังนั้น ในการที่จะจดจำชื่อยาเสพติดประมาณ 100 ชนิด กับสิ่งเสพติดที่คล้ายคลึง เช่น บุหรี่ เหล้า ยานัตถุ ยาแก้ปวด หมาก ฯลฯ ว่ามีลักษณะอย่างไร แต่ละชนิดไปตู่จะเป็นการยากที่จะจดจำ และไม่เป็นการสะดวกเมื่อยาเสพติดตามที่กล่าวมาแล้วสามารถที่จะจัดกลุ่มหรืออยู่พวกเดียวกันได้ ซึ่งแล้วแต่ว่าใครจะมีแนวความคิดหรือจัดกลุ่มอย่างไร

องค์การอนามัยโลกได้แบ่งประเภทของยาเสพติดออกเป็น 8 ประเภท² คือ

1. Opiate Type   ผื่น ผลึกสกัดจากฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน และอนุพันธ์ของมอร์ฟีน สารสังเคราะห์ที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น Pethidine, Methadone, Dextromoramide etc.
2. Barbiturate Type - Pentobarbitone, Quinalbarbitone, Barbiturates ชนิดอื่น ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงพวก Paraldehyde, Choral, Hydrate, Meprobamate, Glutethimide, Methaqualone, Chlordiazepoxide (Librium), Diazepam (Valium) etc.
3. Alcohol Type - Ethyl Alcohol   เบียร์ ไวน์ เหล้า เป็นต้น
4. Amphetamine Type - Amphetamine, Dexamphetamine, Phenmetrazine, Diethylpropion, Methylamphetamine etc.
5. Cocaine Type - Coca leaf and preparations of cocaine.

¹ สหประชาชาติ 1973, ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยแบเรี่ยน, 2517), หน้า 2.

² อุตมศิลป์ ศรีแสงนาม, ยาเสพติดให้โทษ, หน้า 2.

6. Cannabis Type - Cannabis leaf and resin, and its preparations (Marihuana, Hashish etc.).

7. Khat Type - Khat Leaf

8. Hallucinogen Type - Lysergic Acid Diethylamide (LSD.), Mescaline and Mescal Cactus, Morning Glory, Psilocybin, Dimethyltryptamine, Diethyltryptamine, Atropinelike Drugs etc.

นอกจากที่กล่าวมาแล้วทั้ง 8 ประเภท องค์การอนามัยโลกยังถือว่าสิ่งเหล่านี้ก็เป็นสารเสพติดด้วย มีน้ำมันเบนซิน กาว, Nutmeg, Salicylates, Bromides etc. รวมตลอดไปจนถึงบุหรี่ด้วย และเป็นที่น่าสังเกตในลำดับที่สาม Alcohol Type จำพวกเหล้า เบียร์ ไวน์ต่าง ๆ ก็ถือเป็นสารเสพติดจำพวกหนึ่งเหมือนกัน การแบ่งประเภทของยาเสพติดโดยองค์การอนามัยโลกนี้ยังหยابเกินไป กล่าวคือ มิได้จัดว่ายาเสพติดประเภทชนิดใด ควรอยู่กลุ่มไหน เพียงแต่แยกชนิดตามที่มาของยาเสพติดชนิดนั้น ๆ เท่านั้น และไม่สามารถทราบได้ว่ายาเสพติดประเภทใดบางมีลักษณะและพิษภัยต่อร่างกายอย่างไร ทำปฏิกิริยากับสมองอย่างไร หนักเบาขนาดไหนซึ่งไม่สามารถทราบได้เลย แต่ก็เป็นที่ผลดีในคานาแหล่งที่มา หรือมาจากพืชอะไรหรือสังเคราะห์ขึ้นมา

ส่วนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) สำนักงานนายกรัฐมนตรีได้จำแนกประเภทของยาเสพติดตามคุณสมบัติออกเป็น 5 ประเภท¹ คือ

1. ยาเสพติดประเภทฝิ่นและกลุ่มของฝิ่น ยาเสพติดประเภทนี้กดประสาทและสมองอย่างรุนแรง โด๊ปแก่ เฮโรอีน มอร์ฟีน ฝิ่น และอนุพันธ์อื่น ๆ ที่สกัดได้จากฝิ่น เช่น โคเคอีน เป็นต้น การติดยาประเภทนี้ทำลายทั้งร่างกายและสภาพจิต สติปัญญา ความนึกคิดและบั้นทอนชีวิตอย่างรวดเร็ว

¹ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, อย่าใส่ยาเสพติด ทำลายชีวิตของท่าน (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2520), หน้า 1-3.

2. ยาเสพติดประเภทยานอนหลับ และยาสงบประสาท ยานอนหลับชนิดต่าง ๆ ที่เคยใช้ในวงการแพทย์ได้มีผู้นำมาใช้ในทางที่ผิด โดยไม่ได้รับคำแนะนำจากแพทย์จึงเกิดการเสพยาขึ้นมาได้และทำให้เกิดอันตรายแก่สมอง และระบบประสาทของร่างกาย ยาที่ใช้เป็นยาเสพยาอยู่มากในเวลานี้ คือ ยานอนหลับประเภทบาร์บิทูเรต และที่ขึ้นชื่อมากในเมืองไทยคือ เซโคนาล (Seconal) ที่ผู้เสพยามักเรียกว่า "เหลาแดง" อีกพวกหนึ่งคือ ยาสงบประสาทสำหรับระงับความกระวนกระวายเคร่งเครียด เป็นยาระงับประสาทอย่างอ่อน

3. ยาเสพติดประเภทกัญชา และพืชกระท่อม กัญชาเป็นยาออกฤทธิ์หลอนประสาทร่างกายเสื่อมโทรมและเป็นโรคจิตได้ง่าย ส่วนพืชกระท่อมมีฤทธิ์ในทางกระตุ้นประสาทให้ตื่นตัวอย่างผิดปกติ ถ้าใช้ไปนาน ๆ จะทำลายประสาทเกิดประสาทหลอนและโรคจิตเช่นเดียวกัน

4. ยาเสพติดประเภท แอมเฟตามีน (Amphetamine) เป็นยากระตุ้นระบบประสาทกลางที่เรียกว่า "ยาม้า หรือยาชยัน หรือม้าขาว" ผู้ที่ใช้ในทางที่ผิดมักใช้เป็นยาแก่วง ยาเพิ่มกำลัง ยาลดความอ่อน ทั้งนี้เพราะยาจำพวกดังกล่าวจะกระตุ้นสมองให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ร่างกายจะอ่อนล้าลงทุกขณะและทันทีที่หมดฤทธิ์ยาจะรู้สึกอ่อนเพลียและมึนงง การทำงานของอวัยวะในร่างกายจะผันผวนและผิดปกติ บังคับตัวเองไม่ได้ มักมีอาการคลุ้มคลั่งกลายเป็นโรคจิต ประสาทหลอนตลอดเวลา

5. ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท และไอระเหย ผู้เสพยาประเภทนี้จะเกิดอาการผั่นเฟื่องหลอนจิต เห็นภาพลวงตา ซากการควบคุมตัวเอง มีเมมาอยู่กับความผั่นทั้งร้ายและดี ประสาทรับความรู้สึก การมองเห็น การรับรส ไตกลืน หรือสัมผัสต่าง ๆ จะแปรปรวนผิดปกติไปหมด ผู้ติดยาเหล่านี้สามารถทำอันตรายแก่ชีวิตตนเองและผู้อื่นได้ เพราะขาดการควบคุมตนเอง และจิตประสาทหลอนให้หลงผิดไปหมด ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่พวก L.S.D. สารจำพวกไอระเหยต่าง ๆ ก็มีอันตรายมากเช่นกัน ผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์นำมาใช้เพื่อให้เกิดเมามอมประสาทตัวเอง ให้มีความรู้สึกคล้ายเมาเหลาหรือเมม หลอนจิตไปต่าง ๆ สารพวกนี้โดยมากเป็นสารเคมี เช่น กาว น้ำมันเบนซิน น้ำมันทินเนอร์ผสมสี อีเธอร์ น้ำยาซักแห้ง ซึ่งเกิดอันตรายต่อประสาท ทำให้

มีนง คลื่นไส้ เวียนศีรษะ และเมาใจง่าย ๆ

สำหรับการแบ่งยาเสพติดตามวิธีนี้ เป็นการแบ่งออกตามคุณสมบัติของฤทธิ์ยาที่แสดงปฏิกิริยาออกมาต่อส่วนระบบประสาท สมอง และอวัยวะส่วนอื่น ซึ่งก็เห็นได้ว่ามีการแบ่งประเภทยาเสพติดได้ละเอียดพอสมควร คือสามารถกำหนดลงไปได้ว่ายาเสพติดชนิดใดควรจัดอยู่ในกลุ่มไหน และสามารถจัดลงได้ทุกกลุ่ม เป็นการง่ายต่อการเลือกหาและสะดวกในการที่จะทำความรู้จัก

สรุปแล้วยาเสพติดชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย อาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ หรือ 2 ระบบ คือ

1. แบ่งตามที่มาของยาเสพติดหรือแหล่งกำเนิดของยา
2. แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อระบบประสาท¹

1. การแบ่งประเภทของยาเสพติดตามที่มาหรือแหล่งกำเนิดเป็นการแบ่งยาเสพติดตามที่ผลึกมีดังนี้ คือ

1.1. ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) เป็นยาเสพติดที่ไ้มาจากต้นพืช ซึ่งอาจจะสกัดหรือกลั่นจากพืช หรือพันธุ์ไม้บางชนิดโดยตรงที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ต้น กัญชา พืชกระท่อม เป็นต้น และสามารถที่จะนำมาแปรสภาพเป็นลักษณะอย่างอื่น โดยกรรมวิธีทางเคมีได้ เช่น การแปรธาตุจากต้นเป็นมอร์ฟิน หรือเฮโรอีน เป็นต้น

1.2. ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) เป็นยาเสพติดที่ไ้มาจากการปรุงขึ้นโดยกรรมวิธีทางเคมีโดยตรงและนำมาใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติได้ เพราะมีสารที่ทำให้เป็นยาเสพติดผสมอยู่ เช่น เพธิดีน (Pethidine) ไฟเซปโตน (Physeptone) ฟินาโดโซน (Phenadoxone)

---

¹ สุพัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2521), หน้า 123.

เคทาเบปีโดน (Ketabebidone) เมทาโดน (Methadone) เป็นต้น
การแบ่งประเภทของยาเสพติดตามแหล่งที่มาหรือแหล่งกำเนิดบางตำรา¹
ได้แยกยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) ออกมาเป็นยาเสพติด
เป็นนิสัย (Habitual Drugs) อีกประเภทหนึ่งกล่าวคือเป็นยาเสพติด
ที่เสียบ่อยครั้งจะเกิดอาการเสพติดเป็นนิสัย เช่น บาร์บิทูเรต (Barbiturates)
เป็นยาระงับประสาท หรือแอมเฟตามีน (Amphetamine) เป็นยากระตุ้น
ประสาท เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามเห็นว่าการแบ่งประเภทยาเสพติดตามแหล่งที่มา
หรือแหล่งกำเนิดออกเป็น 2 ประเภทนั้นจะเหมาะสมกว่าเพราะยาเสพติดเป็นนิสัย
ก็เป็นยาเสพติดสังเคราะห์ชนิดหนึ่งเหมือนกัน และคำว่ายาเสพติดเป็นนิสัยไม่อยู่ภาย
ใต้ความหมายของแหล่งที่มาหรือแหล่งกำเนิดอย่างแท้จริง

2. การแบ่งยาเสพติดตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อระบบประสาท ในการแยก
ประเภทนี้ก็เช่นเดียวกันยังได้แบ่งออกเป็นอีก 4 ประเภท ย่อมแล้วแต่ชนิดของยา
เสพติดที่จะแสดงปฏิกิริยาต่อระบบประสาท² คือ

2.1 ประเภทกดประสาท (Depressants) ได้แก่ ยา
เสพติดที่ออกฤทธิ์ในทางกดประสาทหรือระงับประสาท ทำให้มีน้ำชา รวมทั้งยาจำพวก
บาร์บิทูเรตและยานอนหลับด้วย ยาเสพติดส่วนมากเป็นยาคกดประสาท เช่น ผีน
มอร์ฟีน เฮโรอีน เป็นต้น

---

¹ คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, ยาเสพติดให้โทษ
(กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2516), หน้า 1.

² กรมตำรวจ, ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, ความรู้เรื่องยา
เสพติดให้โทษ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2521), หน้า 1.

2.2 ประเภทกระตุ้นประสาท (Stimulants) ได้แก่ ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์ในทางกระตุ้นทำให้ประสาทตื่นตัว เร่งเร้าประสาทและสมอง ในขณะที่ยาออกฤทธิ์ เช่น โคลคาอิน คาเฟอีน และแอมเฟตามีน เป็นต้น

2.3 ประเภทหลอนประสาท (Hallucinogenic Drugs) ได้แก่ ยาเสพติดจำพวกที่ทำให้เกิดความรู้สึกในทางสัมผัสประสาทโดยไม่มีสิ่งเกิดขึ้นจริงเป็นการหลอนตัวเอง เช่น L.S.D. (Lysergic Acid Diethylamide), D.M.T. (Dimethyltryptamine), S.T.P. (Methyl Dimethoxy Methyphenylethylamine) และเมสคาลิน (Mescaline) เป็นต้น

2.4 ประเภทออกฤทธิ์ผสม (Mixed) ได้แก่ ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทผสมกันไป อาจจะออกฤทธิ์กดประสาทกระตุ้นประสาทหรือหลอนประสาทพร้อมกันไปในช่วงเดียวกัน

1.3 ลักษณะและความเป็นภัยของยาเสพติดแต่ละประเภท

ในหัวข้อที่แล้วมาได้นำยาเสพติดมาจัดแบ่งแยกรวมกลุ่มเป็นประเภทและจะพิจารณาถึงยาเสพติดในประเภทกดประสาท กดลมประสาท อกระตุ้นประสาทและหลอนประสาท มีชนิดใดบ้างที่มีโทษภัยร้ายแรง โดยจะกล่าวถึงลักษณะ โทษและภัยที่ได้รับจากยาเสพติดชนิดนั้นๆ อย่างเป็นแนวทางที่จะค้นคว้าหาวิธีการบำบัดรักษาต่อไป

1.3.1 ยาเสพติดประเภทกดประสาท ยาเสพติดที่รวมอยู่ในกลุ่มนี้ที่สำคัญมีฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน บาร์บิทูเรต ฯลฯ ผู้ที่เสพยาชนิดนี้เข้าไปจะทำให้ประสาทมึนชา ขาดสมาธิเฉื่อยชา อารมณ์ไม่เคร่งเครียด คลายความกังวล ช่วยทำให้ทุกข์กลับเป็นสุข ระงับปวด ง่วงซึม ร่างกายอ่อนเพลีย ในขณะที่ฤทธิ์ยากำลังแสดงอาการจะทำให้รู้สึกสบายแต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาแล้วจะมีความรู้สึกอยากจะเสพยาอีก ทำให้มีอาการ

และจิตใจเปลี่ยนแปลงไปจนไม่อาจควบคุมสติความรับผิดชอบใด ๆ ได้ ไม่สนใจกับ
สิ่งต่าง ๆ รอบตัว อาจจะนั่งหรือเหม่อมองออกไปโดยไม่จุดหมาย ดวงตาอาจเปลี่ยน
สีและขนาดข้อม่านตาอาจจะเล็กลงเท่าขนาดรูเข็มเมื่อเริ่มมีความต้องการยาครั้ง
ต่อไป อาการขาดยาเสพติจะมีลักษณะอาการเริ่มต้นคือน้ำตา น้ำมูกไหล ปวดหัว เกิด
อาการคัน หาวนอน ชนลุก สบครอนสับคันทาว ผู้เสพติจะหงุดหงิด กระวนกระวาย
ตื่นตกใจ ถ้าอาการรุนแรง จะนอนไม่หลับ เหงื่อออก ปวดเมื่อยตามแขนขา กลืนเห็น
อาเจียน มีอาการท้องร่วง ถ้าผู้เสพติเรื้อรังจะมีน้ำหนักตัวลดลง ชูบชืด ผ่ายผอม
ซึ่งอาการที่กล่าวมาเป็นเพราะฤทธิ์ของยาเสพติที่จำพวกกตประสาททั้งสิ้น ต่อไปจะ
อธิบายถึงคุณลักษณะของฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน และบาร์บิบูเรตตามลำดับ

1.3.1.1 ฝิ่น (Opium) มนุษย์รู้จักปลูกฝิ่นเพื่อเอาอย่าง
มานานประมาณ 4,000 ปีมาแล้ว และรู้จักใช้ฝิ่นมาตั้งแต่สมัยบาบิโลเนียน (Baby-
lonian Empires) ต่อมากรีกตั้งชื่อว่าโอเพน (Opan) หรือน้ำผลไม้ ฝิ่น
สกัดได้จากยางของเปลือกผลฝิ่นดิบ ต้นฝิ่นเป็นต้นไม้ล้มลุก ซึ่งมีชื่อตามภาษาละตินว่า
ปะปาเวอ ซัมนิเฟอรัม (Papaver Somniferum) ในตระกูล Papaveraceae
ส่วนต้นฝิ่นพันธุ์ป่าในตระกูล Var. Stigerum ได้มีผู้พบเห็นเป็นครั้งแรกทางภาค
เหนือของฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน¹ สำหรับต้นฝิ่นชนิดต่าง ๆ ที่ปลูกในเอเชียตะวันตก
และอียิปต์ปลูกเฉพาะผลกลมคล้ายผลส้ม และที่มีก้านเกสรตัวเมีย (Stigma)
10-12 ก้าน ต้นฝิ่นชนิดนี้เป็นที่รู้จักในตระกูล Glabrum ฝิ่นปลูกได้ในที่ที่ไม่
มีฝนตกชุก ชอบอากาศค่อนข้างเย็น ในภูมิภาคที่อยู่ในบริเวณ 56 องศาละติจูดเหนือ
และ 56 องศาละติจูดใต้ ฝิ่นที่สกัดจากยางผลฝิ่นดิบจะมีลักษณะเป็นยางเหนียวสีน้ำตาล
ไหมหรือดำ มีกลิ่นโดยเฉพาะ มีรสขม ฝิ่นเป็นสารประกอบชนิดหนึ่งประกอบด้วยโปรตีน
เกลือแร่ ยาง และกรดอินทรีย์ ตัวสำคัญที่ทำให้ฝิ่นกลายเป็นยาเสพติ คือ แอลกาลอยด์
(Alkaloid) ซึ่งมี 2 ชนิด คือ

---

¹ สุพัทธรา สุภาพ, ปัญหาสังคม, หน้า 124.

1. Phenanthrene Alkaloid มีฤทธิ์ทำให้

เกิดอาการมึนเมาและเป็นยาเสพติดโดยตรง แอลกอลอยด์ที่อยู่ในพวกนี้ทางเภสัชวิทยาถือว่าเป็นยาทำให้อหลับ เช่น มอร์ฟีน เป็นต้น

2. Benzylisoquinoline ไม่ได้ถือว่าเป็น

ยาเสพติด มีฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้อหดร่อนคลายตัว เช่น Papaverine Alkaloid เป็นต้น

ลักษณะที่เป็นผลผลิตของต้นฝิ่นนำมาใช้เป็นประโยชน์อื่นหรือผลิตยาเสพติดให้โทษ มีดังนี้

1. ดอกฝิ่น ไม่ได้เป็นตัวยาเสพติด แต่เป็นที่มาของอนุพันธ์ฝิ่น เป็นต้นว่าฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน และโคเคอีน ฯลฯ ออกดอกเป็น 4 กลีบ กลีบอาจจะมีสีขาว สีแดง สีม่วงแดง หรือสีม่วง แต่สีที่มากที่สุดคือสีขาว ในฝิ่นใหญ่ เรียบ สีเขียวและเป็นเงา

2. ผลฝิ่น มีรูปร่างลักษณะไม่กลมนัก เกือบจะเป็นรูปไข่ ตั้งแต่ส่วนบนถึงส่วนกลางของผลเมื่อสุกจะมีขนาดเท่าลูกเกว หรือผลส้มขนาดเล็ก และมีขนอยู่รอบ ๆ ส่วนบนมีเมล็ดอยู่ภายใน

3. ฝิ่นดิบ เมื่อผลฝิ่นถูกกรีต (ซึ่งกระทำกันประมาณ 10 วันหลังจากที่กลีบของดอกฝิ่นร่วง) จะมียางเหนียวเหมือนน้ำมันไหลออกมาเมื่อแยกแห้งจะกลายเป็นสีน้ำตาล และเริ่มแข็งตัวจึงขูดออกมาจากเปลือกผลฝิ่น นำมาเก็บไว้ในภาชนะ ระยะเวลาจะมีลักษณะคล้ายยางเหนียวต่อมาจะค่อยแห้งขึ้นอีก และสีจะเข้มขึ้น ส่วนนอกจะมีสีค่อนข้างออกน้ำตาลปานกลาง แห้งและรวนในขณะที่ส่วนในยังนิ่ม เหนียว และเป็นสีน้ำตาลเข้ม อย่างไรก็ตามบางครั้งอาจมีลักษณะเหนียวทั้งหมด นิ่มและมีสีเกือบดำ มี

¹ กรมตำรวจ, ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, ความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษ, หน้า 8-11.

กลิ่นพิเศษโดยเฉพาะคล้ายแอมโมเนีย หรือกรดยูรีนที่เหม็นอับมีรสขม สิ่งที่ใช้ห่อฝิ่นดิบ มีหลายชนิด แต่โดยปกติแล้วมักใช้ซองโลหะหรือพลาสติกสำหรับห่อ เพื่อกันความชื้นของ ฝิ่นหรือบางทีอาจใส่ใบฝิ่นไวซางในเป็นการห่อชั้นในอีกชั้นหนึ่งด้วย จำนวนฝิ่นที่ถูกคอง ตามกฎหมาย ซึ่งผลิตขึ้นทั่วโลกมีประมาณ 1,200 ตัน/ปี แต่ฝิ่นที่ลักลอบผลิตขึ้นนั้นมี จำนวนมากกว่า

4. ฝิ่นสุก คือ ฝิ่นดิบที่ได้ผ่านกรรมวิธีผลิตธรรมดา ทำให้สุกด้วยการต้มและนำมาหมักเพื่อให้เหมาะสำหรับนำไปสูบหรือบริโภคต่อไป ฝิ่นสุกอาจนำมาทำเป็นรูปยาวเป็นแท่ง เป็นแผ่น เป็นก้อน หรืออาจทำใส่ในกระป๋อง หรือหม้อก็ได้ ชนิดที่เป็นแท่งมักจะบางยาวประมาณ 20 ซม. เรียบ นุ่ม และมีน้ำมันติดอยู่เล็กน้อยมักจะมี สีน้ำตาลและสีทอง อาจห่อกระดาษแยกเป็นชิ้น ๆ และนำมาใส่กล่องรวมกันอีกทีก็ได้ ชนิดที่เป็นแผ่นหรือเป็นก้อนมักจะมีน้ำหนักเท่ากันหมดและใช้ผ้ามัสลินหรือกระดาษ พลาสติกห่อ เมื่อนำมาสูบฝิ่นจะมีกลิ่นหอมมากเป็นกลิ่นที่จำได้ง่าย ถ้าเคยสูบมาครั้ง หนึ่งแล้ว

5. มูลฝิ่น ฝิ่นที่สูบแล้วมักจะมีบางส่วนที่เหลืออยู่โดยอาจอยู่ใน กล้องที่ใช้สูบนั้น ส่วนที่เหลือนี้คือมูลฝิ่น มูลฝิ่นนี้มีมอร์ฟีนเข้มข้นมากกว่าฝิ่นที่ใช้สูบกั้น โดยทั่ว ๆ ไป มักจะนำเอามูลฝิ่นมาสูบกั้นอีก ซึ่งอาจจะสูบลูกฝิ่นเฉย ๆ หรือนำมา ผสมกับฝิ่นสดก็ได้

6. กากฝิ่น มูลฝิ่นที่นำมาผสมกับน้ำแล้วผ่านการต้มและกรอง ส่วนที่เป็นของแข็งเหลืออยู่ในเครื่องกรองคือกากฝิ่น ซึ่งอาจมีมอร์ฟีนอยู่เพียงเล็กน้อย โดยปกติแล้วจะไม่มีประโยชน์อะไรเลย มีลักษณะเป็นเศษเล็ก ๆ คำ ๆ คล้ายदान แข็งและรวน

กรรมวิธีในการเสฟฝิ่น ฝิ่นเป็นสิ่งซึ่งทำให้เกิดความสบายใจ เดิมทีเดี่ยวใช้รับประทานหรือชงกับน้ำดื่ม ต่อมาจึงเริ่มมีการสูบฝิ่น เวลาจะสูบฝิ่น ต้องใช้ เข็มหรือปากกั๊บ ก็บก่อนฝิ่นอ้งเหนือเปลวไฟอ่อนจนกระทั่งร้อนเป็นควันขึ้นมา

และนำไปใส่ที่ปลายคานหนึ่งของกลองสูบฝิ่น ส่วนปลายอีกด้านหนึ่งผู้เสพจะสูดควันอัดเข้าไปในปอด ฝิ่นเป็นยาเสพติดที่ติดง่าย เมื่อติดแล้วจะทำให้สุขภาพเสื่อมโทรมเป็นเหตุให้โรคต่าง ๆ เขาแทรกและเป็นคนเหตุของการประกอบอาชญากรรม คนติดฝิ่นจะรู้สึกเหมือนกันว่าตนอยู่ในอีกโลกหนึ่ง แต่เมื่อเกิดการติดขึ้น บุคคลผู้นั้นก็ยากที่จะเลิกได้ฤทธิ์ของฝิ่นที่เสพเขาไปจะทำให้นอนหลับสนิทรู้สึกสบายเคลิบเคลิ้มปิดบังอาการเจ็บปวดต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ

1.3.1.2 มอร์ฟีน (Morphine) ยาเสพติดชนิดนี้เป็นแอลกาลอยด์ (Alkaloid) ที่สำคัญที่สุดของฝิ่น ซึ่งทำให้ฝิ่นเป็นยาเสพติด นอกจากตัวของมันเองเป็นยาเสพติดแล้ว ยังนำไปผลิตเป็นยาเสพติดอย่างอื่นได้อีกหลายอย่าง (คืออนุพันธ์ของมอร์ฟีน) ชาวเยอรมันชื่อ เซอร์ทูนเนอร์ (Sertuner) เป็นผู้ค้นพบโดยสกัดได้จากฝิ่นเมื่อปี ค.ศ. 1803 (พ.ศ. 2346) ฝิ่นเมื่อทำการสกัดแล้วจะได้มอร์ฟีนประมาณร้อยละ 10 และโคโคเดอีน (Codeine) ร้อยละ 5 ของฝิ่นดิบโดยน้ำหนัก สำหรับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการสกัดมอร์ฟีนจากฝิ่นก็มีน้ำปูนขาว (คัลเซียมไฮดรอกไซด์) แอมโมเนียมคลอไรด์ และเครื่องกรอง เป็นต้น มอร์ฟีนมีอำนาจร้ายแรงกว่าฝิ่น 8-10 เท่า มีลักษณะเป็นผงสีขาว หรือเหลืองอ่อนไม่มีกลิ่น รสขมจัด ละลายน้ำได้ง่าย ที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันมักทำเป็นก้อน เม็ด ผง บรรจุในแคปซูลหรือซอง หรือละลายบรรจุหลอดสำหรับฉีด มอร์ฟีนที่แพร่หลายมากในประเทศไทย และในโลกขณะนี้คือมอร์ฟีนที่จัดทำเป็นก้อนคล้ายก้อนสบู่แต่ใหญ่กว่า แต่ละก้อนหนักประมาณ 450-1,000 กรัม และมีชื่อการค้ากันว่า "999" หรือ "OK" ปรากฏอยู่บนแท่งมอร์ฟีนและกระดาษห่อด้วยมอร์ฟีนสามารถดัดขึ้นได้ง่าย จึงมักห่อไว้ในกระดาษแก้ว หรือแผ่นพลาสติก เพื่อให้มันยังอยู่เสมอ มอร์ฟีนยี่ห้อดังกล่าวนี้นานาประเทศระบุว่ามิใช่ผลผลิตอยู่ระหว่างชายแดนประเทศจีน พม่า ลาว และไทย การเสพอาจจะโดยการฉีดหรือรับประทานก็ได้ ซึ่งเสพติงง่าย แต่การงดยเสพทำได้ยากกว่าฝิ่น ต้องใช้เวลาเท่าฝิ่นหรือนานกว่า ความรุนแรงของอาการงดยเสพมากกว่าฝิ่น ซึ่งทั้งนี้สุดแต่สภาพของบุคคล ปริมาณการเสพและระยะเวลา

อนุพันธ์ของมอร์ฟีน หรือยาเสพติดที่ทำจากมอร์ฟีน มีดังนี้

1. Dionin (Ethyl Morphine Hydrochloride) เป็นผงสีขาวทำจากมอร์ฟีนมีฤทธิ์อย่างเดียวกับโคเคอิน (Codeine) แต่อ่อนกว่า ทาง การแพทย์ ปัจจุบันใช้เป็นยารักษาโรคเยื่อตาอักเสบเรื้อรังหรือเป็นแผล ช่วยระงับ ความระคายเคือง และเจ็บปวดใต้อยลง

2. Dilaudid (Dihydromerphinone Hydrochloride) เป็นผงสีขาวละเอียด เป็นยาเสพติดที่นำไปใช้แทนมอร์ฟีนมีฤทธิ์ในการระงับความเจ็บปวดสูงกว่ามอร์ฟีน แต่หมดฤทธิ์เร็วกว่า ใช้นาน ๆ เกิดอาการเป็นพิษได้ง่ายกว่ามอร์ฟีน ดีกว่ามอร์ฟีนที่ทำให้ท้องผูก อาการอาเจียนและอาการดเสพรุนแรงน้อยกว่า

นอกจากนี้ในทางการแพทย์ได้ใช้มอร์ฟีนในรูปของเกลือ ซึ่งเรียกว่า เกลือมอร์ฟีน เป็นต้นว่า มอร์ฟีนซัลเฟต มอร์ฟีนไฮโดรคลอไรด์ หรือมอร์ฟีนทาร์เตรต ทั้ง 3 ประเภทนี้ไม่มีกลิ่น เป็นผงเกล็ดสีขาว ซึ่งนำมาทำเป็นยาเม็ดแบนเล็ก หรือนำ มาละลายในน้ำ และใส่ในหลอดแก้วสำหรับฉีด

มอร์ฟีน และยาเสพติดทำนองเดียวกันนี้นับเป็นยาระงับความเจ็บปวด ที่มีอำนาจสูง นอกจากนี้ยังใช้มอร์ฟีนเป็นตัวมาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบความแรง ของยาแก้ปวดชนิดอื่นว่า แรงมากกว่าหรือน้อยกว่ามอร์ฟีน สำหรับการระงับอาการปวด ชั่วระยะเวลายาวสั้น มักจะใช้มอร์ฟีนกันอย่างแพร่หลาย เป็นต้นว่าในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ ภายหลังการผ่าตัด หรือใช้ระงับปวดในขั้นปลายของ โรคที่รักษาไม่หาย

มอร์ฟีนจัดเป็นยาเสพติดประเภทกดประสาท ฉะนั้น การเข้าใจฤทธิ์ของ มอร์ฟีนต่อระบบประสาท และระบบร่างกายส่วนอื่นดีแล้ว ย่อมทำให้เข้าใจยาเสพติด ประเภทกดประสาทอื่น ๆ ได้ดีขึ้นเพราะออกฤทธิ์ต่ออวัยวะคล้ายคลึงกัน มอร์ฟีนออก ฤทธิ์กดประสาทและอวัยวะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ออกฤทธิ์ต่อสมองส่วนซีรีเบลลัมคอร์เท็กซ์ (Cerebral Cortex)

ทำให้ศูนย์ประสาทรับความรู้สึกมีชา เป็นเหตุทำให้ความเจ็บปวด ความเมื่อยล้าผ่อนคลายหรือหายไป และความตั้งใจเสื่อมทราม ซึ่งทำให้ความนึกคิดในด้านหนึ่งด้านใดผ่อนคลายลง การเปลี่ยนแปลงทั้งสองอย่างดังกล่าวข้างต้นทำให้เกิดอาการทางจิตใจ คือจิตใจเปลี่ยนแปลงไปแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้คือทำให้จิตใจพบความสุข

2. ออกฤทธิ์ต่อสมองส่วนเมดัลลารี (Medullary Centers)

ไปกดศูนย์การหายใจ ทำให้หายใจช้า กดศูนย์การควบคุมการไอ ทำให้การไอลดลง แต่ในขณะเดียวกันไปกระตุ้นศูนย์ควบคุมการอาเจียน และประสาทเวกัส (Vegas) อาจทำให้เกิดอาเจียนได้ ถ้าแรงกระตุ้นเพียงพอ และในขณะเดียวกันแรงกระตุ้นซึ่งไปทางประสาทเวกัส (Vegas) จะทำให้การเต้นของหัวใจช้าลง เป็นเหตุผลอันหนึ่งที่ได้นำมอร์ฟีนมาใช้ในโรคหัวใจบางชนิด และผลของการกระตุ้นประสาทส่วนนี้ เมดัลลารีนี้ เป็นสาเหตุทำให้ทางกษไตพัก เกิดเป็นผลดีต่อร่างกาย

3. ออกฤทธิ์ต่อประสาทไขสันหลัง (Spinal Cord) กระตุ้น

ประสาทไขสันหลังทำให้ปฏิกิริยากระตุ้นต่าง ๆ (Reflex) ไวขึ้นกว่าปกติ อันเป็นเหตุทำให้ร่างกายกระฉับกระเฉง และในขณะเดียวกันจะกดประสาทซิมพาเทติก (Simpatatic) ช่วยทำให้เกิดความผาสุกทางจิตใจ และร่างกาย เพราะทำให้อวัยวะในร่างกายทำงานน้อยลงเท่ากับเป็นการพักผ่อน

4. ออกฤทธิ์ต่อระบบอื่น ๆ จากการกระตุ้นประสาทที่กล่าวมาแล้วข้างต้นยังปรากฏความเปลี่ยนแปลงในระบบต่าง ๆ ได้อีกดังต่อไปนี้

4.1 ระบบทางเดินอาหาร มอร์ฟีนทำให้กล้ามเนื้อหูรูดต่าง ๆ หดตัว ทำให้ถ่ายอุจจาระยาก ทำให้ท้องผูก แต่ในขณะเดียวกันกำลังของกล้ามเนื้อของทางเดินอาหารกลับทำงานสูงขึ้น เนื่องจากพยายามที่จะบังคับให้อุจจาระผ่านออก และถ้าแรงขับของกล้ามเนื้อทางเดินอาหารยิ่งสูงมากขึ้นอาจจะมีอาการเคลื่อนไหวกลับในทางตรงกันข้าม ทำให้คนไข้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียนขึ้นได้

4.2 ระบบชั้นภายในส้วม มอร์ฟีนทำให้กล้ามเนื้อหูรูดของกระเพาะปัสสาวะหดตัว ทำให้ท่อนไขภายในส้วมจะยากหรือไม่แรงเท่าปกติ ทั้งที่การทำงานของกล้ามเนื้อกระเพาะปัสสาวะสูงขึ้น

4.3 ระบบการไหลเวียนของโลหิต มอร์ฟีนขนาดที่ใช้รักษาโรคไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากต่อระบบนี้ แต่พบว่าเส้นเลือดในช่องท้องหดตัว เส้นเลือดฝอยส่วนปลายทั่วไปขยายตัว

1.3.1.3 เฮโรอีน (Heroin) มีชื่อตามภาษาอังกฤษว่า "ไดอะซีทิลมอร์ฟีนไฮโดรคลอไรด์" (Diacetyl Morphine Hydrochloride) เป็นอนุพันธ์ของมอร์ฟีน นักเคมีชาวเยอรมันชื่อ เดรสเซน (Dressen) เป็นผู้ค้นพบในปี ค.ศ. 1898 (พ.ศ. 2441)¹ โดยกรรมวิธีทางเคมี ซึ่งเกิดปฏิกิริยาขึ้นจากการนำมอร์ฟีนไปผสมกับอะเซติก แอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) ซึ่งเป็นของเหลวไม่มีสี แต่มีกลิ่นกรดแรงมาก ไม่สามารถละลายในน้ำเย็น สารชนิดนี้จำนวน 2 กิโลกรัมจะผลิตเฮโรอีนได้ 1 กิโลกรัม นอกจากสารอะเซติก แอนไฮไดรด์ แล้วยังมีอะเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride) ซึ่งอาจใช้ผลิตเฮโรอีนแทนอะเซติก แอนไฮไดรด์ได้ แต่กรรมวิธีในการผลิตยากกว่า และเสียค่าใช้จ่ายแพงมากกว่า จึงไม่ค่อยมีการใช้วิธีนี้ เฮโรอีนมีความร้ายแรงกว่ามอร์ฟีนประมาณ 4-8 เท่า และร้ายแรงกว่าฝิ่นประมาณ 30-80 เท่า เฮโรอีนเป็นยาเสพติดที่ร้ายแรงที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ราคาแพงมาก เริ่มแพร่หลายและระบาดในประเทศไทยหลังจากที่มีประกาศของคณะปฏิวัติให้เลิกเสพฝิ่นโดยเด็ดขาด คนเสพหันมาเสพเฮโรอีนแทน ในระยะแรก ๆ มีราคาแพงมาก เพราะมาจากต่างประเทศ² ต่อมาผลิตในประเทศไทยได้ และเมื่อผู้ผลิตมาก ราคายาเฮโรอีนจึงถูกลง ประกอบกับมีการผลิตเป็นจำนวนมาก อันที่จริงก่อนประกาศห้ามเสพฝิ่นก็มีผู้เสพเฮโรอีน มอร์ฟีนเหมือนกัน แต่มีจำนวนไม่มาก ซึ่งอาจจะ

---

¹ พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์, คำบรรยายเรื่องยาเสพติดให้โทษ เฮโรอีน (พระนคร: โรงพิมพ์กัณฑ์ประจักษ์, 2509.), หน้า 9.

² สุพัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม, หน้า 126.

เป็นเพราะทั้งเฮโรอีนและมอร์ฟีนราคาแพงกว่าฝิ่นหลายเท่า ภายหลังผู้ทำฝิ่นเสฟไม่ได้ จึงหันมาเสฟเฮโรอีนสมทบเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก เฮโรอีนจึงขายกันอย่างกว้างขวาง

เฮโรอีนเริ่มรู้จักกันในชื่อที่คนทั่ว ๆ ไปเรียกว่าแคปซูลหรือไอระเหย นอกจากนี้ยังเรียกว่าแคป เฮ ผงขาว ไก่ ฯลฯ (ส่วนพวกนิยมบรรจุใส่แคปซูล เพราะกันความชื้นได้ดีกว่าห่อด้วยกระดาษ และราคาก็ไม่แพง) เฮโรอีนมีอยู่ 2 ชนิด คือ

1. เฮโรอีนบริสุทธิ์ (Pure Heroin) มีลักษณะเป็นผง สีขาว รสขม ไม่มีกลิ่น และเป็นเม็ดเล็ก ๆ ขนาดไข่ปลาหรือลักษณะคล้ายผงซักฟอก หรือที่เรียกว่าเฮโรอีนเบอร์ 4 เสฟเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีฉีด การผลิตผลิตโดยยาก ต้องถูกต้องตามหลักเคมี

2. เฮโรอีนผสม (Mixed Heroin) เรียกว่าเบอร์ 3 หรือไอระเหย เหตุที่มีการผสม เนื่องจากผู้ผลิตหวังกำไรมากและต้องการให้ถูกใจ ผู้เสพตามสภาพของภูมิประเทศ จึงได้นำสารต่าง ๆ ซึ่งเป็นอันตรายร้ายแรงมากยิ่งขึ้นนำมาผสมเข้าด้วย เช่น ยาแอสไพริน เอ.พี.ซี. ยานอนหลับ ฯลฯ ตลอดจนการผสมสีซึ่งมีส่วนประกอบของสารหนูใหม่สีต่าง ๆ เช่น สีม่วงอ่อน สีชมพูเข้ม สีดินลูกรัง หรือสีชมพูอ่อนเกือบขาว ลักษณะเป็นเกล็ดบรรจุอยู่ในแคปซูล หรือถุงพลาสติก เท่าที่ปรากฏมีหลายชนิดทั้งเป็นน้ำ เป็นผง และเป็นเม็ด

เฮโรอีน นำเข้าสู่ร่างกายได้หลายวิธี อาจจะวางบนแผ่นกระดาษตะกั่ว หรือซ้อนโลหะลนไฟให้ไหม้แล้วใช้หลอดคาเฟอีนดูดเข้าปอด ซึ่งเรียกว่า แบนโล่ จันมังกร (Dragon Chasing) หรือมีชื่อเรียกกันในระหว่างผู้เสฟว่า เป่า ทีบเพลงปาก (Playing the Mouth Organ) ซึ่งหมายความว่าแทนที่จะใช้หลอดคาเฟอีนดูดควัน กลับใช้กลักไม้ขีดสูดแทน จึงมองดูคล้ายคนเป่าทีบเพลง ส่วน การสูบเฮโรอีนอีกแบบหนึ่งซึ่งเรียกว่า ยิงปืนต่อสู้อากาศยาน (Firing the Anti - aircraft Gun) หรือ แอค แอค (Ack Ack) เป็นการเอา ผงเฮโรอีนใส่ปลายบุหรี่ที่จะจุดสูบ ปลายบุหรี่จะต้องกระดกขึ้นเล็กน้อย เพื่อป้องกัน

ไม่ให้เชื้อโรครื้อนหลน ปลายบุหรืที่กระกคขึ้นนี้ จึงมองดูเหมือกับกำลังขิงเป็นต่อสู่อากาศยาน นอกจากนั้ยังอาจนำมละลายน้ำแล้วฉีดเชากลม หรือเชาหลอดเล็ดดำ อันเป็นคณเหตุของโรคคืดเชื้อแทรกซอนตาง ๆ เช่น Septicemia, Bacterial Endocarditis เป็นต้น และบริเวณที่ปักเข็มจะมีรอย Needle Scar หรือรอยฝี จากการฉีดเชื้อเต็มไปหมด การใช้เชื้อโรอื่นเพียง 2-3 ครั้ง ก็อาจทำให้คืดยานี้ได้แล้วคู้ชของเชื้อโรอื่นทำให้เกิดความเคลิบเคลิ้ม จึงทำให้เชื้อโรอื่นเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในระหวางผู้เสพคืดถาฉัดเชื้อโรอื่นเข้าเส้นเลือดคิให้แกผู้คืดยานี้จะทำให้เคลิบเคลิ้มและมีความรู้สึกเหมือฝันและรู้สึกว้าสามารถปลีกตัวออกไปจากความมวนวายได้ ผู้ที่เสพเชื้อโรอื่นไม่ก่ครั้งจะเกิดอาการคืดค้อเชื้อโรอื่นทำให้ตองเพิ่มปริมาณเชื้อโรอื่นในการเสพแต่ละครั้งใหม่มากขึ้นตามลำดับ เพื่อให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้มเทาเดิม จากคำบอกเล่าของผู้เสพเชื้อโรอื่น การเสพครั้งแรกมักเริ่มคณควยการสูดคณก่อน ขึ้นตอมมาเป็นการฉัดเข้าไตฉิวหนัง (Skin Popping) ขึ้นสุดทายไตกวาหนาไปถึงการฉัดเชื้อโรอื่นเชาหลอดโลหิต (Mainlining)

อาการของผู้คืดเชื้อโรอื่น ร่างกายตอมชืดหรือตอมเหลือง ดวงตาเหลือง บางคณหน้าคาคลำ่า ริมฝีปากเชียว ดวงตาเหมอลอย ฉิวกายค้ำค้ำหรือเหลืองชืด น้ำหนักตัวลดลงอย่างรวดเร็ว บางรายเสพคืดเพียง 3 เดือน น้ำหนักตัวลดลงถึง 20 กิโลกรัม สมองเลื่อม ความคืดอ่านและความจำเชืองซ่า บัญญาอ่อน ฟุ้งชาน บางครั้งกำลังพูดเรื่องหนึ่งกลับพูดไปอื่เรื่องหนึ่ง อารมณ์เปลี่ยนเปลื่องง่าย มักมีความวิตกกังวลเสมอ ง่ายคอดการชักงูให้กระทำใด ๆ โดยไม่เกรงกลัวต่อความผิด แม้กระทั่งก่ออาชญากรรม มักมีการหายใจช้ากวาปกติ ผู้ที่เสพมากเกินไปอาจถึงแก่ความตายได้โดยหัวใจหยุดทำงาน

1.3.1.4 บาร์บิทูเรต (Barbiturates) เป็นยานอนหลับชนิดหนึ่งที้รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เป็นยาที้ก่ระบบประสาทส่วนกลาง ผลคืดขึ้นคู้ววิธีการสังเคราะห์และทำเป็นแคปซูล หรือเป็นเม็ดโดยมีรูปร่างขนาดและสีตาง ๆ กันมีประมาณ 30 ชนิด ที้ใช้ในทางการแพทย แพทยมักจะใช้ยาบาร์บิทูเรตแก่คณไซ้

สำหรับใช้ส่งบอรรณ หรือทำโทษนอนหลับ (สำหรับการส่งบสดีอรรณ แพทย์จะให้ เฟโนบาร์บิทัล 15-30 มิลลิกรัม ถ้าให้กินนอนหลับ แพทย์จะให้ประมาณ 100-300 มิลลิกรัม) อย่างไรก็ตามผู้เสพยาบ้าเรตเป็นประจำจะเสพเป็นจำนวนถึง 2,000 มิลลิกรัมต่อวัน ยาจำพวกนี้มีอยู่หลายชนิด บางอย่างออกฤทธิ์เร็ว บางอย่างออกฤทธิ์ช้า ปกติแล้วยาบ้าเรตชนิดที่ออกฤทธิ์เร็ว มักจะเป็นที่นิยมในหมู่นักเสพติด ยาบ้าเรตที่นิยมเสพโดยการกินหรือนำมาละลายกับน้ำแล้วฉีดเข้าร่างกาย ในบางประเทศอาจนำยาบ้าเรตมาผสมกับเฮโรอีน ใช้ร่วมกับแอลกอฮอล์ หรือใช้ร่วมกับยากระตุ้นร่างกาย การใช้ยาบ้าเรตผสมกับเฮโรอีน อาจใช้วิธีฉีดเข้าเส้นโลหิต โดยใช้ควบคู่กันไปทั้งสองอย่าง การใช้ยาบ้าเรตกับแอลกอฮอล์ นั้นมีอันตรายสูง และกำลังแพร่หลายทั่วไปเนื่องจากพิษของยาบ้าเรตเข้าผสมกับพิษของแอลกอฮอล์ จึงมีการเสรมฤทธิ์ใหม่อันตรายมากยิ่งขึ้นไปอีก

การตรวจพิสูจน์ยาบ้าเรตด้วยวิธีการดูเฉย ๆ นั้นยอมเป็นไม่ได้ ทั้งนี้เพราะมียาชนิดอื่นอีกมากที่มีอยู่แพร่หลาย และมีลักษณะคล้ายกับยาบ้าเรต อย่างไรก็ตามชนิดที่นิยมใช้ในหมู่นักเสพติด¹ คือ

1. Pentobarbital Sodium ยาเสพติดประเภทนี้ชนิดหนึ่งใช้ชื่อว่า Nembutal ผลิตขึ้นในรูปแคปซูลสีเหลือง ด้วยเหตุนี้พวกที่เสพยาเสพติดชนิดนี้จึงเรียกขื่อยานี้กันว่า "เสื้อแจ็กเก็ตสีเหลือง" (Yellow Jacket) หรือ (Nimbies)

2. Secobarbital Sodium ผลิตในรูปแคปซูลแข็งสีแดงใช้ชื่อว่า Seconal พวกติดยาเสพติดชนิดนี้มักเรียกขานนี้ว่า "สีชมพู" (Pinks) "สีแดง" (Reds) "ปี่ศาจแดง" (Red Evils) หรือ "เหล่าแดง"

---

¹ กรมตำรวจ, ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, ความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษ,

3. Amobarbital Sodium ผลิตขึ้นในรูปแคปซูล
 แชนส์ฟ้าใช้ชื่อว่า Amytal ดังนั้นยาชนิดนี้จึงเป็นที่รู้จักกันในหมู่ผู้เสพยาว่า "สีฟ้า"
 (Blues) "นกสีฟ้า" (Bluesbirds) "วิมานสีฟ้า" (Blue Heavens)

4. Amobarbital Sodium และ Secobarbital
 Sodium ซึ่งเมื่อนำมาผสมกันแล้วจะผลิตขึ้นมาในรูปแคปซูลสีฟ้าและสีแดงปนกัน ใช้
 ชื่อว่า Tuinal แต่มักนิยมเรียกกันว่า "สายรุ้ง" (Rainbows) หรือ
 " Double Trouble "

อาการของผู้ติดยาเสพติดประเภทบาร์บิทูเรต ผู้ที่เสพยาประเภทนี้เข้าไป
 แม้เพียงเล็กน้อย จะรู้สึกผ่อนคลายอารมณ์ดี ถึงแม้ว่าจะเชื่อช้ำกว่าคนธรรมดา แต่
 ถ้าเสพยาเข้าไปเป็นจำนวนมากจะพูดไม่ชัด เดินโซเซ อาจหลกมหรือทำสิ่งของหลกมเมื่อ
 อาจจะหัวเราะหรือร้องไห้ไคงาย ๆ และในที่สุดจะนอนหลับไปเป็นเวลานาน ในบาง
 รายที่เสพยาเข้าไปมาก ๆ อาจทำให้หมดสติไม่รู้สีกตัว อาการเหล่านี้คล้ายกับอาการที่
 เกิดจากการดื่มสุราเข้าไปมาก ๆ เพียงแต่ไม่ได้กลิ่นแอลกอฮอล์จากผู้เสพยาบาร์บิ-
 ทูเรตเท่านั้น และบ่อยครั้งที่ผู้เสพยาจะเสพยาบาร์บิทูเรตกับสุราร่วมกัน เพื่อให้บาร์บิทูเรต
 มีผลมากยิ่งขึ้น เพราะเหตุนี้หากใครกลิ่นสุราคลุ้งไปหมดมิได้หมายความว่าผู้นั้นเสพยาสุรา
 แต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจเสพยาบาร์บิทูเรตร่วมไปด้วยก็ได้

การติดยาเสพติด จะเกิดขึ้นภายหลังการเสพยาอย่างหนัก และเป็นเวลา
 นาน ๆ และเมื่อหยุดเสพยาแล้วจะมีอาการขึ้น โดยมากมักจะเกิดขึ้นภายหลังขาดยา
 ประมาณ 7-12 ชั่วโมง อาการเหล่านี้คือตื่นเต้น วิตกกังวล อ่อนเพลีย คลื่นไส้และ
 อาเจียน ในรายที่มีอาการรุนแรงมากหลังจากที่ขาดยาไปประมาณ 36 ชั่วโมง อาจจะมี
 อาการชักทั้งตัว การที่มีอาการช้กเกิดขึ้นนี้เป็นอาการของการเสพยาบาร์บิทูเรต ซึ่ง
 แตกต่างจากอาการที่เกิดจากยาประเภทที่ได้อมาจากฝิ่น

1.3.2 ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท เป็นยาเสพติดที่ทำให้
 สมองตื่นตัวอยู่เสมอ ช้กความอ่อนเพลีย และแคงวางนอน กระตุ้นการเต้นของหัวใจ

แต่เมื่อหมดฤทธิ์ของยาแล้วจะทำให้เกิดอาการอ่อนเพลียหรือ่วงนอนขึ้นมาทันที
ยาเสพติดประเภทนี้มีอยู่หลายชนิดที่สำคัญมี

1.3.2.1 แอมเฟตามีน (Amphetamines) ซึ่ง

มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทและต่อสมองส่วนกลางโดยตรงทำให้ประสาทตื่นตัวหายว่อง
ขณะเดียวกันก็ทำให้ชีพจร ความดันและการหายใจเพิ่มขึ้น ลักษณะทั่วไปของยา
ประเภทนี้ทำเป็นรูปยาเม็ด สีขาว กลม ๆ ขนาดเล็ก ๆ หรือเป็นเม็ดสีต่าง ๆ
หรือทำเป็นรูปยาน้ำสำหรับฉีด แอมเฟตามีนใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ในกรณี
ที่เป็นโรคลมบ้าหมูบางชนิดและเพื่อลดการเจริญอาหารในรายที่อ้วนจนเกินไป ผู้ที่
ได้รับอนุญาตให้ผลิตยาจำพวกนี้จะทำออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว
และยังนำมาละลายกับน้ำบรรจุหลอดใช้ฉีดได้อีกด้วย แอมเฟตามีนที่ลักลอบผลิตขึ้น
มักจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับแอมเฟตามีนที่ผลิตขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมาย จนแยกไม่
ออก แอมเฟตามีนทำให้คนที่รู้สึกเหนื่อยกระฉับกระเฉงขึ้น และคนที่เสีร่าสร้อยมี
ความรู้สึกกระตือรือร้นขึ้น ชื่อที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายคือ "ขาม่า" หรือ "ยาขยัน"
ซึ่งจะออกฤทธิ์ต่อร่างกายของผู้เสพดังต่อไปนี้

1. ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทสมองส่วนกลางโดยตรง
2. ออกฤทธิ์กระตุ้นการเต้นของหัวใจและอารมณ์
3. เมื่อใช้กระตุ้นประสาทสมองนาน ๆ ทำให้สมองเสื่อม
โทรม
4. เมื่อเลิกใช้จะรู้สึกเสีร่าซึมอย่างหนัก และมีอาการ
หลับใน
5. เมื่อใช้ติดต่อกันร่างกายจะหมดเรี่ยวแรง เมื่อหมดฤทธิ์
ยาจะเกิดอาการตัวสั่นตึงเครียด อาจถึงกับหมดสติและ
ตายได้

1.3.2.2 กาท (Khat)¹ ภายในตัวคุณสมบัติของกาท เป็นยาเสพติด แต่ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมระหว่างประเทศ ถึงแม้ประเทศเหล่านั้น จะมีการควบคุมการใช้กาท ซึ่งสืบเนื่องกันมานาน ตัวอย่างเช่น ทางตอนใต้ของประเทศ อาราบียบางส่วนของประเทศอาฟริกาตะวันออก การเคี้ยวกาทถือเป็นลักษณะหรือกิจกรรมทางสังคมบางอย่าง ซึ่งจะนิยมทำกันในตอนบ่าย หรือตอนพลบค่ำ ต้นกาทเป็น ไม้ยืนต้นที่มีใบเขียวตลอดปี สูงประมาณ 4-6 ฟุต แต่อาจสูงกว่านี้ก็ได้ ใบอ่อนจะมีสี น้ำตาลแดง ต่อไปอาจจะมีสีน้ำตาลแกมเขียว ใบและก้านเล็ก ๆ จะเอามาเคี้ยวกิน ในขณะที่ยังสดอยู่รสค่อนข้างขม ฤทธิ์ของยาคล้ายกับแอมเฟตามีน ถึงแม้จะไม่แรงเท่า ทำให้รู้สึกกระปรี้กระเปร่าตื่นตัวอยู่เสมอและลดความหิวโหย

1.3.2.3 พืชกระท่อม (Kratom) กระท่อมเป็นไม้ ยืนต้นขนาดกลางมีแก่นและเนื้อแข็ง ในประเทศไทยใช้ใบกระท่อมเป็นสิ่งเสพติด ใบกระท่อมมีลักษณะคล้ายกระทิงงาไทย หรือฝรั่ง หนาทึบ กระท่อมมี 2 ชนิด คือ ชนิดหนึ่งก้านและเส้นใบเป็นสีแดงเรื่อ ๆ และอีกชนิดหนึ่งสีเขียวดอกกลมโตเท่าผล พุทราไทยล้อมรอบด้วยเกสรสีแดงเรื่อ คล้ายดอกกระถิน ดอกที่แห้งแล้วใช้เพาะหวาน ขึ้นภายในฤดูฝน

วิธีเสพใบกระท่อม² จะต้องลอกก้านและเส้นใบออกเสียก่อนเหลือแต่ เนื้อของใบแท้ ๆ ใช้รับประทาน ซึ่งทำได้ 2 วิธีคือ ใช้เคี้ยวใบดิบรับประทานครั้งละ 3-4 ใบ หรือตากใบที่ลอกก้านและเส้นใบจนแห้งกรอบ แล้วยำไปปั่นเป็นผงใช้ชง กับน้ำร้อนครั้งละ 1 ช้อนชา รับประทานแทนชาจีน หรือรับประทานเป็นผงแล้วกลืน น้ำตาม รสของใบกระท่อมขมและเผ็ดเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากกระท่อมมี Alkaloid ที่ชื่อว่า Mitrajina ทำให้กระตุ้นประสาทคล้าย ๆ โคลเคน หรือใบโคคา

อาการของผู้เสพติดยากระท่อม ทำให้ประสาทหิวชา ใจคอหนักแน่น อารมณ์รื่นเริงแจ่มใสหายปวดเมื่อย เรี่ยวแรงดี ทำงานไม่เหน็ดเหนื่อย เพลิดเพลิน

1 เรื่องเดียวกัน, หน้า 26.

2 อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม, ยาเสพติดให้โทษ, หน้า 19.

ต้องงาน ไม่อยากเลิกงาน ไม่อ่อนเพลียง่วงนอน ทนแดด แม้จะร้อนเพียงใดก็ไม่รู้สึก
แตกล้างฝน เพียงเห็นเมฆต้งเค้าก็ช้กจะหนาวสิ้นแล้ว แต่ไม่กลัวน้ำ คงอาบได้เป็นปกติ
เสพทาน ๆ ผิวหนังจะดำเกรียมคล้าย ๆ ถูกแดดจัด อุจจาระมีสีเขียวเป็นเม็ดคล้าย
มูลแพะ หองผูกประจำ ต้องทานยาระบายเสมอ เสพครั้งหนึ่งตามขนาดที่กล่าวข้างต้น
จะออกฤทธิ์อยู่าน 3-4 ชั่วโมง พอหมดฤทธิ์ก็ต้องเสพอีก คนที่ไม่เคยเสพอจะเกิด
อาการมึนงง คอแห้ง คลื่นไส้อาเจียน เมากจนตองนอน

1.3.3. ยาเสพติคประเภทหลอนประสาท ซึ่งตัวยาคำทำให้เกิดภาพ
ประสาทหลอนผิดไปจากความจริง ยาเสพติคประเภทนี้ที่สำคัญก็มี กัญชา และ L.S.D.
ซึ่งแต่ละชนิดมีลักษณะดังนี้

1.3.3.1 กัญชา (Cannabis หรือ Marijuana
หรือ Marihuana) กัญชาเป็นพืชล้มลุกมีชื่อทางพฤกษศาสตร์ว่า " Cannabis
Sativa L. " ¹ สามารถเพาะปลูกได้หรือขึ้นได้เองในป่าปีละครั้ง เจริญได้
งอกงามในเขตอากาศอบอุ่น ลำต้นจะสูงประมาณ 3-10 ฟุต หรือมากกว่านั้น ใบกัญชา
มีลักษณะเรียวยาว และหยักเป็นฟันปลาหลาย ๆ ใบรวมกันในก้านเดียวมีลักษณะคล้าย
พัด ซึ่งปกติจะมีประมาณ 5-9 ใบ แต่บางครั้งอาจมีเพียง 3 ใบ หรือมากถึง 15 ใบ
ก็ได้ ใบกัญชามีลักษณะเป็นมันและเขียว ส่วนผิวของใบจะมีขนสั้น ๆ กัญชานำเอาใบ
ใช้ประโยชน์ที่ถูกต้องตามกฎหมายได้หลายอย่างด้วยกัน การทำยาเสพติคจากกัญชานั้น
จะทำให้โดยการเอาใบและส่วนยอดมาตากแห้ง หรือมีจะนั้นในขณะที่ต้นกัญชากำลังออก
ดอก อาจชูดหรือเช็ดเอาอย่างเหนียว ๆ บนยอดและส่วนบนของใบกัญชาออกมาได้
ส่วนที่เป็นยางเหนียวนั้นจะออกฤทธิ์ได้แรงกว่าใบกัญชาถึง 10 เท่า แต่ยังมีปัจจัยอื่น ๆ
ที่ทำให้ฤทธิ์ของยานี้แรงขึ้นเป็นต้นว่าชนิดของต้นกัญชา สภาพภูมิอากาศของประเทศที่
ปลูกกัญชา วิธีปลูก วิธีทำ และการเตรียมยา การเก็บรักษา และระยะเวลาที่เก็บไว้

---

¹ กรมตำรวจ, ศูนย์ปราบปรามยาเสพติคให้โทษ, ความรู้เรื่องยา
เสพติคให้โทษ, หน้า 31.

ยางกัญชามีสีน้ำตาล และมีกลิ่นฉุนเป็นแฉ่งหรือเป็นก้อนบาง ๆ ยางอาจจะมียาสีเขียว
เข้มมากหรือน้อย และขึ้นหรือไม้นั้นขึ้นอยู่กับถิ่นกำเนิดที่ปลูกต้นกัญชานั้น ๆ และอัตรา
ส่วนในการผสมกันในระหว่าง ส่วนยอดของดอกกัญชาและใบกัญชา การนำเอาใบ
กัญชามาทำยานั้นทำได้โดยเอาก้านออก แล้วจึงนำมาสับ ซึ่งจะมีลักษณะ
คล้ายใบสัระระแทนตากแห้ง ที่บดเป็นชิ้นเล็ก ๆ มีสีเขียวหรือสีเขียวกมเทา เมื่อ
นำเอาทั้งยางและใบนี้มาจุดไฟหรือสูบ จะมีกลิ่นคล้ายหญ้าแห้งที่กำลังเผาไหม้

กัญชาที่ปรากฏโดยทั่ว ๆ ไปมี 2 แบบ แบบหนึ่งจะเป็นท่อนยาว ๆ
ประมาณ 5 นิ้ว งอได้ สีเทาแกมเขียว มีแป้งอยู่โดยรอบดูลอย ๆ ก้านหนอไม้
ฝรั่งหรือคล้าย ๆ เส้นสปาร์เกตตี้ อีกชนิดหนึ่งเป็นน้ำมี Tetrahydrocannabinol
(THC.) ซึ่งเป็นตัวยาสำคัญที่สกัดได้จากกัญชาผสมอยู่เป็นจำนวนเข้มข้นมาก
เชื่อกันว่า " Liquid Hashish " " Hash Oil " หรือ Mari-
juana Oil " เพียงหยดหรือ 2 หยด ซึ่งหยดลงในบุหรี กัญชาจะทำให้
ออกฤทธิ์มากขึ้นแต่อาจมีวิธีเสพกัญชาด้วยวิธีอื่น ๆ อีก โดยปกติแล้วกัญชามักจะใช้
สูบกัน อาจเป็นรูปของบุหรีกัญชาล้วน ๆ หรือนำมาผสมกับใบยาสูบ อาจจะทำมาใส่
ในอาหารบริโภคหรือของหวานต่าง ๆ เช่น ขนม ลูกกวาด หรือนำใบกัญชามาเคี้ยว
หรือสกัดกัญชานิคผงได้

อาการของผู้ติดยาเสพกัญชาประเภทกัญชา Tetrahydrocannabinol (THC.)
ของกัญชาเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายจะแทรกซึมเข้าสู่สายเลือดอย่างรวดเร็วภายใน
2-3 นาที และออกฤทธิ์ภายหลังที่สูบลแล้ว 15-30 นาที จะออกฤทธิ์อยู่ประมาณ
4 ชั่วโมง ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทและสมอง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง
อารมณ์ และความนึกคิดขาดเป็นห่วง ๆ ไม่สามารถจะปะติดปะต่อกันได้ตามปกติ
เสพแล้วทำให้สับสนสับสน จิตใจสบายแบบ Euphoria ช่างพูด ขาดการควบคุม
ตัวเองแนะนำชักจูงให้ทำอะไรได้ง่าย (Talkative) ประสาทรับสัมผัส
ทั้งหลายจะผิดปกติทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณไว้มากขึ้นต่อการเจ็บปวด

(Pain) และสัมผัส (Touch) ในระยะแรก ๆ ผู้เสพจะมีอาการถูกกระตุ้น ร่าเริง หัวเราะและพูดง่าย หรือบีบเบื่อง่องหงอยไปก็ได้ ขึ้นต่อไปจะเกิดความรู้สึกเปลี่ยนแปลงในเรื่องสีและโสตประสาท ทำให้เกิดอาการวิปริตทางสายตา ต่อมาจะรู้สึกง่วงนอน อาการภายนอกที่พบอยู่เสมอ ๆ คือตาจะแดง ริมฝีปาก จะแห้ง วิงเวียน ปัสสาวะบ่อย ๆ มือเท้าเย็น ม่านตาขยาย หัวใจเต้นเร็ว อารมณ์ และความนึกคิดสับสน การตัดสินใจและสมาธิเสีย พอดฤทธิ์ของยาเริ่มหมดจะรู้สึกวิงวอน ถ้าผู้เสพกัญชาเรื้อรังจะมีอาการง่วงนอนอยู่เสมอ เหงื่อออกมาก หน้ามืด นิ้วมือสั่น เลือดผ่ายและลมหายใจจะมีกลิ่นกัญชา ถ้าตรวจร่างกายจะพบความดันโลหิตสูง คอ อักเสบ ซึ่งทำให้คนสูบกัญชาหิวน้ำ และต้องการของหวาน ๆ

1.3.3.2 L.S.D. (Lysergic Acid Diethylamide)

สังเคราะห์ได้เมื่อปี ค.ศ. 1938 (พ.ศ. 2481)¹ แต่ไม่ทราบถึงปฏิกิริยาของยานี้ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1943 (พ.ศ. 2486) สังเคราะห์จากเชื้อรา (Ergot) ที่ขึ้นตามข้าวไรน์ หรือข้าววีท เป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น ไม่มีรส ขนาดที่ใช้กันน้อยมากแต่ละ ครั้ง 30-100 ไมโครกรัม เพราะ 1 ออนซ์ใช้ได้ถึง 300,000 ครั้ง² ขนเผ่าอินเดียนแดงหลายเผ่าในอเมริกาใต้มีประเพณีสืบเนื่องกันมาในเรื่องการกินยาเพื่อให้เกิดประสาทหลอน โดยกินเชื้อราหรือพืชบางอย่างที่เป็นพิษ และใช้กันในระหว่างที่จะประกอบพิธีการเฉลิมฉลองของพวกเขา L.S.D. เป็นยาที่มีฤทธิ์ทำให้เกิดประสาทหลอนอย่างรุนแรง คล้ายกับไฟโลไซบิน (Psilocybin) และเมสคาลิน (Mescaline) ยานี้ไม่ค่อยมีใช้ นอกจากในบางประเทศซึ่งใช้คนควาทางการแพทย์ และการรักษาโรคจิต บางประเภทเท่านั้น

ยาที่นำไปใช้ในทางที่ผิดเหล่านี้ หาซื้อได้จากผู้ลักลอบผลิตขึ้นจึงมีเครื่องหมายแบบง่าย ๆ ชนิดต่าง ๆ ดังนั้นความบริสุทธิ์และความแรงของน้ำหมักจึงไม่เป็นที่

¹ Sidney Cohen, The Drug Dilemma (New York:Mc. Graw-Hill, Inc., 1976), P. 12.

² อุดมศิลา ศรีแสงนาม, ยาเสพติดให้โทษ, หน้า 20.

แน่นอน ถ้าแหล่งผลิตยาเสพติดมี Lysergic acid, Ergotamine Tartate, Nitrogen Dimethylformamide หรือ Diethylamine ไว้ในครอบครอง แสดงว่าคงมีการผลิต L.S.D. ในรูปของน้ำหรือผงสีขาวหรือเม็ดกลม ๆ แบบ หรือแคปซูลต่าง ๆ ได้ ปกติใช้กิน ใช้ฉีดก็มี บุคคลที่กินยาที่เกี่ยวของ หากเกิดสงสัย L.S.D. ต้องระวังอย่าให้เขาจุก เพราะการดมเพียงเล็กน้อยก็สามารถออกฤทธิ์ได้

รูปยาเม็ด อาจพบออกมาทั้ง 2 ข้าง และมีสีเทาเงิน ผู้เสพมักนิยม เรียกว่า " Quicksilver " อีกชนิดหนึ่งมีลักษณะกลมแบนเรียกว่า " Orange Sunshine " นอกจากนี้ยังมียาชนิดเล็กมากได้แก่ " Micro tabs " หรือ " Micro - dots " ซึ่งจะมีขนาดไม่ใหญ่กว่าหัวเข็มหมุด แต่ใหญ่พอที่จะสามารถนับได้ แคปซูลบางชนิดมีชื่อตามสีของมันเป็นต้นว่า " Cherry top " " Purple naze " " Blue Cheer " อย่างไรก็ตามจะสังเกตเห็นว่า L.S.D. จะมีขนาด รูปร่าง และสีที่แตกต่างกันออกไปมากมายหลายชนิดด้วยกัน และมีชื่อสะแลงต่าง ๆ ควบ

อาการของผู้ติดยาเสพติดประเภท L.S.D.   L.S.D. ทำให้เกิด Habituation ได้ แต่ไม่ทำให้เกิดการเสพติดทางร่างกาย (Physical Dependence)   L.S.D. เป็นอันตรายต่อทารกในครรภ์มารดา และมีฤทธิ์ทำอันตรายต่อ Chromosomes

ในขณะที่เสพ L.S.D. ผู้เสพยาจะมีอาการที่ง่วงนอน โดยจะมีอาการที่ง่วงนอนหรือไม่รวมเสพยา ทั้งนี้เพื่อคอยดูแลความปลอดภัยของคนที่เสพยาอื่น ๆ ซึ่งอาจทำอะไรที่เป็นอันตรายต่อตนเองโดยไม่รู้ตัว ฤทธิ์ของ L.S.D. เพียงขนาดกินน้อยมากตั้งแต่ 30-100 ไมโครกรัม ก็พอทำให้เกิดอาการภายใน 30-45 นาที และฤทธิ์จะยาวนานถึง 8-10 ชั่วโมง จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความรู้สึก ความเข้าใจ อารมณ์และความคิด การเห็นเปลี่ยนแปลงไป ขนาดของม่านตาขยายขึ้น มีอสุ้น ทนาว เหงื่อออก

ตามมือ อัตราเต้นของหัวใจเร็วขึ้นออกหลุมของร่างกายสูงขึ้น น้ำลายออกมากทางเหงื่อ
ไม่สม่ำเสมอ คลื่นไส้อาเจียนและเบื่ออาหาร

ยาเสพติดประเภทหลอนประสาทซึ่งมีกัญชา และ L.S.D. แลวกียัมมี
Peyott (Mescaline) เห็ดที่ทานเข้าไปแล้วทำให้ภาพหลอน (Psilocybin)
Dimethyltryptamine (D.M.T.) เมล็ด Morning Glory, Diethyltryp-
tamine (D.E.T.) เป็นต้น ซึ่งยาเสพติดตามที่กล่าวมานี้เป็นยาเสพติด
ประเภทที่เสพแล้วทำให้เกิดอาการหลอนทางประสาททั้งสิ้น

ส่วนยาแก้ปวด สุรา หมาก ยานัตถุ บุหรี่ เป็นสิ่งที่อยู่ในระหว่างคาบเกี่ยว
ของยาเสพติด กับสิ่งที่สังคมยอมรับ หมายถึงว่าสิ่งเหล่านี้มิใช่ยาเสพติดเป็นแต่เพียง
สิ่งเสพติดชนิดหนึ่งแต่ไม่ถึงกับให้โทษร้ายแรงเหมือนกับยาเสพติดชนิดต่าง ๆ ดังที่กล่าว
มาแล้ว จะมีบางประเทศเท่านั้นที่ถือว่าเป็นยาเสพติด แต่อย่างไรก็ตามในประเทศไทย
มิได้ถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นยาเสพติด เนื่องจากบางอย่างเป็นสิ่งรองรับพื้นฐานของสังคม
เช่น สุรา บุหรี่ ส่วนยาแก้ปวด หมาก และยานัตถุนั้น ถือว่าเป็นประเภทยา ซึ่งไม่มี
โทษภัยแต่ประการใด

นอกจากนี้ก็ยังมียาอีกพวกหนึ่งที่ไม่อาจจัดเข้าประเภทใดได้คือสารเคมี
ที่นำมาใช้สูดดม ส่วนมากโดยทั่วไปไม่ถือเป็นยาเสพติด แต่ไอรระเหยจากสารอาจ
จะทำให้เกิดอาการมินเมา ทั้งเป็นอันตรายมาก เพราะอาจเกิดอุบัติเหตุหรือสำคัญ
เข้าไปในปอดได้ และถ้าปฏิบัติเช่นนั้นเสมอ ๆ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของ
สมองไปในทางเสื่อมได้ สารพวกนี้ได้แก่กาว พิโตรเลียม-น้ำมันรถยนต์ น้ำมันไฟแชค
ทินเนอร์ น้ำมันผสมสี อีเธอร์ และน้ำยาซักแห้ง Trichloroethylene (TRI)
 เป็นต้น ¹

---

¹ กรมตำรวจ, ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, ความรู้เรื่องยาเสพติด
ให้โทษ, หน้า 36-37.

การซึ่งใช้คิดชิ้นส่วน ของเส้นที่ทำจากพลาสติก เป็นต้นว่าแบบเรือบินจำลอง ประกอบด้วยสารเคมีประเภทมีโอระเหย บางครั้งอาจมีปลงในผ้าเช็ดหน้า กระเป๋าสองมือ เพื่อใช้สูดดมทางปากหรือจมูก ส่วนของเหลวอื่น ตามรายชื่อที่กล่าวมาแล้ว สามารถสูดดมได้โดยตรงจากขวด หรือกระเป๋าทันทีบรรจุสารจำพวกนี้จะออกฤทธิ์เร็วมาก และนานประมาณครึ่งชั่วโมง อาการระยะแรก ๆ รู้สึกซ่า วิงเวียน มองเห็นภาพไม่ชัด ได้ยินเสียงดังในหูและพูดไม่ชัด ผู้เสพจะมีอาการงมึนเมาในที่สุดจะอาเจียน ง่วงนอนและอาจหมดสติไป เมื่อรู้สึกตัวขึ้นอีกครั้งจะจำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะที่ตกอยู่ภายใต้ฤทธิ์ของสารจำพวกนี้ไม่ได้

1.4 ประวัติความเป็นมาของยาเสพติดต่างประเทศและประเทศไทย

1.4.1 ความเป็นมาของยาเสพติดต่างประเทศ

ยาเสพติดแต่ละประเทศมีประวัติไม่เหมือนกัน แต่ประเทศที่ผลิตยาเสพติดร้ายแรงจริง ๆ ในโลกนี้มีเพียงไม่กี่ประเทศได้แพร่หลายยาเสพติดไปทั่วโลก ในสมัยโบราณ นักประวัติศาสตร์ เชื่อกันว่ามนุษย์ในแถบเอเชียกลาง คือแถบประเทศอิรัก อิหร่าน และประชาชนในแถบเมโสโปเตเมีย รู้จักการปลูกฝิ่นมาประมาณ 5,000 ปีก่อนคริสต์ศักราช และชาวกรีกทราบสาเหตุของฝิ่นว่าสามารถระงับความเจ็บปวดและความกลัดกลุ้มเป็นอย่างดี ส่วนชาวอินเดียก็ใช้ฝิ่นเสพเพื่อให้เกิดความมึนเมา โดยเห็นว่าเป็นความสุข และลิ้มความทุกข์ต่าง ๆ ได้¹ ต่อมาเมื่อประมาณ 400 ปีก่อนคริสต์ศักราช ได้มีแพทย์และนักปราชญ์ผู้มีชื่อเสียงชาวกรีกคนหนึ่งชื่อ ฮิปโปเครติส (Hippocratis) ได้ค้นพบว่ายาของดอกฝิ่นนี้ใช้รักษาโรคได้ และในระยะต่อมาชาวอียิปต์ก็ค้นพบและรู้จักใช้ยาเสพติดรักษาโรคเกี่ยวกับการระงับความเจ็บปวด ในขณะนั้นนักประวัติศาสตร์เข้าใจว่า ชาวจีนก็ทราบถึงวิธี

¹ พ.ศ.อ.(พิเศษ) วันชัย แยมกลิน, การอบรมบุคคลากรเกี่ยวกับ การป้องกันการค้ายาเสพติดให้โทษ, กองป้องกันและเผยแพร่ คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, กรุงเทพมหานคร, หน้า 1.

ใช้ยาเสพติดรักษาโรค เช่นเดียวกับชาวอียิปต์แล้ว¹ แต่มนุษย์ในสมัยนั้นยังเข้าใจและ
รู้เรื่องราวของยาเสพติดในทันทีที่ดื่มแล้ว เพราะคนที่สูบฝิ่นแล้วมักจะมีอาการสลาย
หรืออย่างน้อยก็ช่วยกระตุ้นเตือนให้จิตใจกระชุ่มกระชวย ช่วยให้งานได้ดีเกินกว่า
ปกติ ต่อมาฝรั่งพวกนักล่าเมืองขึ้นในยุคศตวรรษที่ 18-19 ก็รู้แท้เห็นจริงว่าฝิ่นทำ
อันตรายต่อผู้เสพได้ก็ จึงดำเนินนโยบายล่าเมืองขึ้นใหม่อยู่ในอาณานิคมของตนเพื่อที่
จะตัดขวางผลประโยชน์จากพลเมืองในชาติที่ตกเป็นเมืองขึ้น โดยนำฝิ่นไปเผยแพร่ จน
ในที่สุดคนพื้นเมืองตกเป็นทาสของฝิ่นกลายเป็นผู้ติดยาเสพติด ไม่มีหนทางที่จะป้องกัน
ประเทศชาติของตน ฝรั่งพวกนักล่าเมืองขึ้นก็เอาเรือรบเข้ามา 2-3 ลำ ยึดประเทศ
เหล่านั้นเป็นเมืองขึ้น เช่น ประเทศอินเดีย เป็นต้น ต่อมาพวกนักล่าเมืองขึ้นมองเห็น
ประเทศจีนเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ก็อยากจะได้เป็นเมืองขึ้นอีก จึงไต่หน้าสู่โลกา
ภิบาลไปค้าขายกับจีน และไต่หน้าฝิ่นจากอินเดียไปให้จีนสูบ ในที่สุดชาวจีนก็ตกเป็นทาส
ของยาเสพติดจนได้เกิดรบราฆ่าฟันกันขึ้นเรียกว่า สงครามฝิ่น² ระหว่างจีนกับอังกฤษ
เริ่มแต่ปี ค.ศ. 1839 (พ.ศ. 2382) รบกันอยู่ถึง 3 ปี จีนยอมแพ้ อังกฤษชนะทำ
สัญญาสงบศึกกันในปี ค.ศ. 1842 (พ.ศ. 2385) บังคับให้จีนเปิดเมืองสำคัญตามชาย-
ทะเล เช่น เมืองอามอย ฟูเต มิงเป เชียงไฮ เป็นเมืองท่าค้าขาย และให้อังกฤษ
เช่าช่องกงโดยไม่มีกำหนดเวลา พร้อมทั้งจีนยอมชดเชยค่าเสียหายให้อังกฤษเป็นจำนวน
ถึง 21,000,000 เหรียญ (ยี่สิบเอ็ดล้านเหรียญ) อีกด้วย นับแต่นั้นมาประชาชนชาวจีน
ก็อ่อนกำลังลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งเกิดศึกแย่งชิงอำนาจกันขึ้นอีกในปี ค.ศ. 1920 (พ.ศ.
2463) บรรดาขุนศึกทั้งหลายจึงบังคับให้ชาวนาปลูกฝิ่นขายเอาเงินมาสู้รบกันจนกระทั่ง
ถึงยุคจอมพลเจียงไคเช็ค ใน ค.ศ. 1934 (พ.ศ. 2477) มาตามเจียงไคเช็คเป็นผู้ต่อ
ต้านในการปลูกและเสพฝิ่นขึ้นในประเทศจีน ไ้มีการประหารชีวิตผู้คนที่เสพฝิ่นไป
เป็นจำนวนมาก แต่กระนั้นก็ยังไมสำเร็จ ต่อมาญี่ปุ่นรุกรานจีนก็ใช้ฝิ่นเป็นเครื่องมือ

¹ พล.ต.ต. สำนราญ กรัตติริ, รายงานการประชุมเพื่อต่อต้านยา
เสพติดให้โทษครั้งที่ 1, คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ สำนักงานยก
รัฐมนตรี (พระนคร: โรงพิมพ์ katkı ประดิษฐ์, 2507), หน้า 201.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 202.

เช่นเดียวกับอังกฤษในยุคที่ปั่นกลับร้ายแรงหนักขึ้นไปอีก เพราะเป็นยุคที่วิทยาศาสตร์เจริญแล้ว ผู้คนรู้จักคัดแปลงผสมผสานดีมาในรูปยาเสพติดอื่นหลายชนิด จึงก็ตกเป็นทาสของยาเสพติดอีก ปัจจุบันนี้เงินโคแตกแยกออกเป็น 2 พวก คือ เงินแดงหรือเงินคอมมิวนิสต์ ยึดแผ่นดินใหญ่ไว้ได้ เงินอีกฝ่ายหนึ่งอยู่ในค่ายเสรีประชาธิปไตยหนีไปเกาะไต้หวัน ซึ่งที่กล่าวมานี้ก็คือยาเสพติดซึ่งมีมาในสมัยแรก เริ่มจนถึงบทบาทในประเทศจีนในที่สุด¹

1.4.1.1 ความเป็นมาของยาเสพติดในสหรัฐอเมริกา²

ยาเสพติดเริ่มเข้าสู่สหรัฐอเมริกาในรูปมอร์ฟีนและฝิ่น เริ่มตั้งแต่ราว ค.ศ. 1800 (พ.ศ. 2343) เป็นต้นมา คือเป็นเวลาประมาณร้อยกว่าปีมาแล้ว ซึ่งได้เริ่มระบาดเมื่อก่อนสงครามกลางเมือง และระหว่างสงครามกลางเมือง ทหารอาสาสงครามที่ได้รับบาดเจ็บในระหว่างสงครามก็ติดยาฝิ่นกันมาก เพราะสามารถนำมาใช้บำบัดความเจ็บปวดจากบาดแผลที่ได้รับจากสงคราม ครั้นภายหลังจากสงครามกลางเมือง คือหลังปี ค.ศ. 1865 (พ.ศ. 2408) ทหารอาสาสมัครเหล่านี้ก็คงติดยาเสพติดต่อไปจนถึง ค.ศ. 1898 (พ.ศ. 2441) ชาวเยอรมันชื่อ เดรสเสน (Dressen) ได้ค้นพบเฮโรอีนขึ้นจากการนำมอร์ฟีนไปทำปฏิกิริยากับน้ำยาเคมีอาเซติกแอนไฮไดรด์ ในระยะแรกที่ตนคิดได้ก็คิดว่าเป็นยาวิเศษ คือใช้ระงับอาการเจ็บปวดอย่างรุนแรงความกระวนกระวายทางประสาทและระงับอาการคลื่นเหียนอาเจียนหลังจากการผ่าตัดช่องท้อง และช่วยให้การทำงานของหัวใจของผู้ป่วยเป็นโรคหัวใจดีขึ้น เฮโรอีนได้เริ่มหลั่งไหลเข้าสู่สหรัฐใน ค.ศ. 1900 (พ.ศ. 2443) และมีผู้ติดเฮโรอีนมากขึ้นโดยลำดับ ต่อมาอีก 25 ปี คือ ค.ศ. 1925 (พ.ศ. 2468) วงการแพทย์สหรัฐอเมริกาจึงพิสูจน์ได้แน่ชัดว่าเฮโรอีน

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 203.

² พล.ต.ต. ม.ร.ว. นิตย ภาณุมาศ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 164.

หรือที่ภาษาทางเคมีเรียกว่าไดอะซีลอมอร์ฟีนนี้เป็นยาเสพติดที่ร้ายแรง และร้ายแรงกว่ามอร์ฟีนและดีนจึงมีการห้ามนำเข้าประเทศ แต่ระหว่างนั้นก็มียาเสพติดเฮโรอีนอยู่ถึงประมาณ 2 แสนคนแล้ว เมื่อรัฐบาลห้ามนำเข้า ห้ามใช้ในทางแพทย์อย่างเด็ดขาด และห้ามมิให้ไว้ในความครอบครอง ห้ามจำหน่าย แต่ผู้ติดอยู่แล้ว มีจำนวนมากและเลิกไม่ได้ เมื่อชายโดยเปิดเผยไม่ได้ก็ต้องขายในตลาดมืด ราคาจึงสูงขึ้นตามลำดับ ราคาเฮโรอีนในขณะนั้นจะมีราคาเพียงใจยังไม่ปรากฏทราบแน่ชัด แต่จะขอนำราคาเฮโรอีนในปี ค.ศ.1963 (พ.ศ. 2506) มาเปรียบเทียบให้เห็นดังนี้

เฮโรอีนบริสุทธิ์ 100 % ราคาจากแหล่งผลิตในฮ่องกงต่อ 1 กก. (2.2 ปอนด์) 2,500 ดอลลาร์ ส่วนราคาในยุโรปต่อ 1 กก. 3,000 ดอลลาร์ ผู้ที่ซื้อไปจากแหล่งผลิตจะนำไปผสมสารอย่างอื่น เช่น คาเฟอีน ควินิน จนมีน้ำหนัก 4 ปอนด์แล้วขายส่งแก่พ่อค้าขายส่งในราคา 6,000-10,000 เหรียญ เมื่อไปถึงผู้ขายส่งก็จะผสม Milk Sugar ลงไปอีกแล้วขายส่งแก่พ่อค้าช่วง พ่อค้าช่วงก็นำไปผสม Milk Sugar ตีกลงไปอีก แล้วขายให้แก่พ่อค้าขายปลีกและพ่อค้าขายปลีกก็นำไปผสมต่อไปแล้วจึงนำบรรจุแคปซูลออกจำหน่ายแก่ผู้เสพ รวมความว่าเฮโรอีน 1 กก. จากแหล่งผลิตเมื่อได้ถึงมือผู้ขายปลีกและผสมสารต่าง ๆ ไปทุกช่วงแล้ว สามารถบรรจุแคปซูลได้ถึง 500,000 แคปซูล โดยบรรจุแคปซูลละ 1 เกรน ขายแก่ผู้เสพในราคาแคปซูลละ 2 เหรียญ จะได้เป็นเงินทั้งสิ้น 1,000,000 เหรียญ จะเห็นว่าจากราคาต้นทุน 3,000 เหรียญในยุโรปสามารถขายได้ถึง 1,000,000 เหรียญ ราคาสูงขึ้นไปถึง 300 เท่า ไม่มีการค้าอย่างใดจะมีกำไรดีไปกว่าการค้าเฮโรอีนอีกแล้ว

ในเวลาที่สหรัฐอเมริกา กำลังมีเฮโรอีนแพร่ระบาดอยู่คือประมาณ ค.ศ. 1925 (พ.ศ. 2468) ได้มีแก๊งค์ค้ายาเสพติดรายใหญ่เรียกว่า "มาเฟีย" หรือ Black Hand ซึ่งก็เป็นทำนองเดียวกับแก๊งค์มาเฟียในอิตาลี พวกมาเฟียในอิตาลีเป็นศัตรูอย่างร้ายแรงต่อมุสโสลินีเพียงใด มาเฟียในอเมริกาก็มีอิทธิพลครอบคลุมอเมริกาเพียงนั้น โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ เช่น ชิคาโก นิวยอร์ก มีการเปิดสาขาขึ้นตามเมืองใหญ่ ๆ ทั่วไป มีหัวหน้าใหญ่ชื่อ แอลคาโปน ซาลส์ลัค กูเซียโน

ซึ่งชื่อเสียงของเขาเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว แก๊งค์ค้ายาเสพติดนี้ใช้อิทธิพลทุกทาง แพร่
ยาเสพติดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และที่นิวยอร์กมีการค้าอย่างกว้างขวางเพราะเป็นเมือง
ท่าและศูนย์กลางการค้ามีพลเมืองหนาแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวนายลูเซียโน ซึ่งได้
ชื่อว่าเป็นราชายาเสพติดก็มีสำนักงานบัญชาการอยู่ที่นิวยอร์ก พักอย่างหรูหราที่
Waldorf Astoria ในฐานะผู้มีเกียรติ ด้วยเหตุนี้การค้ายาเสพติดใน
นิวยอร์กจึงเป็นไปอย่างกว้างขวางตลอดมา

รัฐบาลอเมริกาได้เล็งเห็นความจำเป็นในการรับมือกับเหล่าร้ายที่ค้ายา
เสพติดนี้ จึงได้ตั้งสำนักงานปราบปรามยาเสพติดขึ้นเรียกว่า Federal Bureau
of Narcotics เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ค.ศ. 1930 (พ.ศ. 2473) มี
สำนักงานอยู่ที่กรุงวอชิงตัน โดยสังกัดอยู่ในกระทรวงการคลัง¹

ในด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด สหรัฐอเมริกาได้ตั้งโรงพยาบาล
สำหรับผู้เสพติดขึ้นโดยเฉพาะ ทั้งนี้ เพราะการจับกุมปราบปรามแต่อย่างเดียวย่อม
ไม่ได้ผล โรงพยาบาลยาเสพติดแห่งแรกเปิดขึ้นที่ Lexington ในมลรัฐ
Kentucky เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม ค.ศ. 1935 (พ.ศ. 2478) มีเนื้อที่
กว้างขวางถึง 1,041 เอเคอร์ มองจากภายนอกก็เหมือนกับโรงพยาบาลทั่ว ๆ ไป
แต่ภายในก็คือเรือนจำนั่นเอง เพราะการรักษาพยาบาลผู้เสพติดต้องใช้วิธีการบังคับ
และกักตัวไว้รักษาจึงจะได้ผล การรักษาดำเนินการเป็นสองระยะคือ ขั้นตอนฤทธิ
ยากับขั้นฟื้นฟูจิตใจ ซึ่งในระยะการฟื้นฟูจิตใจนี้มีการฝึกหัดอาชีพและการพักผ่อนหย่อนใจ
หลายอย่าง เพื่อให้กลับสภาพความเป็นอยู่ในระหว่างติดยาเสพติดโดยเด็ดขาดนอกจาก
โรงพยาบาล Lexington แล้ว ยังมีโรงพยาบาลอีกแห่งหนึ่งที่ Texas

---

¹ ในสมัยนั้นกฎหมายแฮร์ริสัน (Harrison Act. 1914) ปี ค.ศ.
1914 มีมาตรการให้ปิดอาคารแสดงมหรสพ สำหรับดิน โคคา และกัญชา โดยกระทรวง
การคลังเป็นผู้เก็บภาษีอากร ดังนั้น สำนักงานปราบปรามยาเสพติด จึงสังกัดอยู่ใน
กระทรวงการคลัง

ซึ่งรับเฉพาะคนไขชาย และยังมีอีกแห่งหนึ่งที่นิวยอร์กซึ่งเปิดรับเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด

1.4.1.2 ความเป็นมาของยาเสพติดในฮ่องกง¹

ฮ่องกงเป็นอาณานิคมของอังกฤษ มีสภาพเป็นเกาะฝั่งตรงข้ามคือเกาลูน ซึ่งเป็นดินแดนเช่าจากจีน มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยที่ฮ่องกงเป็นเสมือนจมูกของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ใช้ในการหายใจ ในการติดต่อกับโลกเสรีก่อนที่จะทำการติดต่อกับประเทศภายนอกเหมือนดังเช่นปัจจุบันนี้ แต่ไหนแต่ไรมาจีนเป็นตลาดจำหน่ายสินค้าของอังกฤษ เพราะฉะนั้นจึงเป็นเมืองสำคัญที่ใช้ขนสินค้าเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีประชากรจำนวนมากมาย ภายในฮ่องกงนี้ทั้ง ๆ ที่มีชนชาวจีนเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ไม่มีสถานทูตจีนไม่ว่าจะเป็นฝ่ายสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือจีนคณะชาติ ดังนั้นจะเป็นชาวจีนพื้นแผ่นดินใหญ่ หรือจีนคณะชาติก็ตามก็ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลฮ่องกงใหม่ให้มีถิ่นที่อยู่ในฮ่องกงได้แล้วก็มีสิทธิอยู่ในฮ่องกงด้วยเหตุนี้เองภายในฮ่องกงจึงมีธนาคารทั้งของจีนคณะชาติและของสาธารณรัฐประชาชนจีน หนังสือพิมพ์ก็มีทั้งสองฝ่าย คือ เสียงจากปักกิ่งและเสียงจากไต้หวัน

โดยแท้จริงแล้วยาเสพติดไม่มีแหล่งกำเนิดในฮ่องกง แต่มีการลักลอบไปจากจีนคอมมิวนิสต์ พม่า ลาว และไทย เข้าสู่ฮ่องกงในรูปฝิ่นและมอร์ฟีนแล้วจึงไปแปรรูปเป็นเฮโรอีนในฮ่องกง ซึ่งต่อมาพ่อค้ายาเสพติดได้เข้ามาตั้งแหล่งผลิตในบริเวณที่มีคนผิวดำเสียเองเป็นการทุนค้าใช้จ่าย และลักลอบนำส่งไปจนถึงฮ่องกง นอกจากนี้จะใช้เสพยาภายในฮ่องกงแล้วก็ยังส่งผ่านต่อไปยังภาคตะวันออกไกลต่อไปอีก เช่น ไต้หวัน และญี่ปุ่น เป็นต้น และประกอบกับฮ่องกงเป็นเมืองท่าเสรีไม่เก็บอากรขาเข้าเป็นส่วนใหญ่ นอกจากสินค้าบางอย่าง คือ สุรา บุหรี่ น้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น

---

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 168.

การตรวจสินค้าจึงไม่เข้มงวดเว้นไว้แต่ของที่ผิดกฎหมาย เช่น อาวุธ วัตถุระเบิด และยาเสพติด โดยที่ฮ่องกงเป็นเสมือนประตูไปสู่ตะวันออก ฮ่องกงจึงเป็นแหล่งใหญ่ ที่มีผู้ลักลอบผลิตยา หัง ๆ ที่รัฐบาลฮ่องกงก็พยายามปราบปรามอย่างแข็งขัน ถ้า จะเห็นจำนวนผู้เสพยาเสพติดต่อจำนวนประชากรทั้งสิ้นแล้ว นับว่าฮ่องกงมีผู้เสพยาเสพติดสูง ประเทศหนึ่งเหมือนกัน

ในด้านการปราบปรามรัฐบาลฮ่องกงได้ตั้งสำนักงานปราบปรามยาเสพติด (Narcotics Bureau) ขึ้นในราชการกรมตำรวจ โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ สืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายยาเสพติดในฮ่องกง และยังมีได้จัดตั้ง แผนกสืบสวนเรียกว่า Special (Narcotics) Section ซึ่งดำเนินการโดยเฉพาะเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นในกรมการค้า และอุตสาหกรรมเพื่อทำการปราบปราม ผู้ลักลอบนำยาเสพติดเข้าสู่ฮ่องกง เจ้าหน้าที่เหล่านี้จะประจำอยู่ที่ท่าอากาศยาน เพื่อตรวจสินค้าและผู้โดยสารที่ผ่านเข้าออก หน่วยงานทั้งสองนี้ได้ประสานงาน กันอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ได้ติดต่อประสานงานกับหน่วยปราบปรามยาเสพติดของ ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งองค์การตำรวจสากลด้วย

ในด้านการบำบัดรักษาในฮ่องกง เนื่องจากปรากฏว่าตามสถิติผู้ต้อง คำพิพากษาจำคุกมีจำนวนถึง 60 % ที่เป็นผู้เสพยาเสพติด รัฐบาลฮ่องกงจึงได้ตั้งเรือนจำ พิเศษขึ้นที่ฝั่งเกาลูน คือ Tai Lam Prison เรือนจำแห่งนี้มีการบำบัดรักษา ผู้เสพยาเสพติดโดยเฉพาะ และดำเนินการเป็น 2 ระยะ เช่นเดียวกับที่สหรัฐอเมริกา ส่วน ผู้เสพยาเสพติดซึ่งสมัครใจจะได้รับการบำบัดรักษาที่โรงพยาบาล Castle Peak แต่ สภาพของโรงพยาบาลแห่งนี้ปรากฏว่าสร้างเป็นกิ่งเรือนจำ กิ่งสถานพยาบาลมีเครื่อง อุปโภคถนอมการบันเทิง และการสนทนาการเพื่อช่วยให้ลืมความหลังหลายอย่าง รวมทั้ง การเล่นกีฬาออกกำลังกายด้วย มีห้องกีฬา ห้องสมุด ห้องดนตรี และเครื่องอุปโภค การพักผ่อนหย่อนใจหลายอย่าง ต่อมาใหม่องค์การกุศล องค์การศาสนา ได้ใช้เกาะ เชตกูโซเปิดรับสมัครผู้เสพยาเสพติดรักษาและเริ่มชีวิตใหม่ โดยจัดมอบเครื่องมือกลกรรม เลี้ยงสัตว์ และการประกอบอาชีพ นับว่าเป็นการช่วยเหลือแก่ทางราชการอีกส่วนหนึ่ง

1.4.1.3 ความเป็นมาของยาเสพติดในญี่ปุ่น¹

เดิมทีเด็วแทบจะกล่าวได้ว่าญี่ปุ่นไม่เคยประสบปัญหา ยาเสพติดมาก่อน ผีนและมอร์ฟีนเริ่มเข้าไปเผยแพร่ในญี่ปุ่นเมื่อครั้งสงครามระหว่าง จีนกับญี่ปุ่น ซึ่งในการครั้งนั้นญี่ปุ่นได้ใช้กุตโซบายไซยาเสพติดเป็นสงครามเช่นกับจีน แต่ก็เป็นคนมาญี่ปุ่นก็ต้องประสบปัญหาเรื่อยมา กล่าวคือ ยาเสพติดได้ระบาดและ แพร่หลายไปอย่างรวดเร็วทั่วประเทศ ต่อมาเมื่อมีเฮโรอีนยาเสพติดชนิดนี้ก็ได้ ขยายอิทธิพลไปสู่ญี่ปุ่นอีกซึ่งเป็นที่แน่นอนว่ายาเสพติดจำนวนมากได้มาจากฮ่องกง และไต้หวัน และเมื่อยาเสพติดขยายขอบเขตมากขึ้นจนถึงปี ค.ศ. 1947 (พ.ศ. 2490) ปัญหายาเสพติดในญี่ปุ่นก็นับว่ารุนแรงมาก ซึ่งจะเห็นได้จากคณะกรรมการปราบปราม ยาเสพติดให้โทษ² ได้แถลงออกมาว่าขณะนั้นญี่ปุ่นได้ซื้อยาเสพติดจากต่างประเทศไปละ เป็นจำนวนมาก จำนวนผู้เสพติดในญี่ปุ่นมีไม่ต่ำกว่า 200,000 คน และนับว่าละหวิ จำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาประการสุดท้ายได้แก่ปัญหาของการในญี่ปุ่นที่เพิ่มทวีขึ้น เนื่องจากผู้เสพติด ดังนั้น รัฐบาลมีความสำคัญมากขึ้นทำให้ญี่ปุ่นจะต้องวาง นโยบายปรับปรุงการดำเนินการใหม่ คือ

1. กำหนดโครงการเปิดโรงพยาบาลรับรักษาผู้เสพติดขึ้น 2 แห่ง คือ ที่โตเกียว และโอซาก้า
2. กำหนดขยายโครงการของหน่วยปราบปรามขึ้นเป็นกรม และส่งเจ้าหน้าที่มาดำเนินการสืบสวนประจำในต่างประเทศ คือ ฮ่องกง ไทย พม่า และสิงคโปร์

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 171.

² ญี่ปุ่นได้ตั้งคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษเมื่อปี พ.ศ. 2505 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันปราบปรามและการบำบัดรักษาทั้ง 3 ประการ พร้อม กันไป

นอกจากประเทศต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วปรากฏว่าเรื่องยาเสพติดมีอิทธิพลแพร่ขยายไปทั่วในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศที่ประสบปัญหาเสพติด ได้แก่ ตุรกี อิหร่าน ปากีสถาน อียิปต์ และอินเดีย ส่วนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็มีส่วนเป็นเฮโรอีน และฝิ่น ได้แก่ ชองกง มาเก๊า ญี่ปุ่น ไทย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน และเวียดนาม ถ้าจะเทียบจำนวนผู้เสพติดต่อจำนวนประชากรทั้งสิ้นแล้ว ชองกงมีอัตราส่วนสูงที่สุดประมาณ 1 ต่อ 20 รองลงมาได้แก่ ไทย ญี่ปุ่น และมาเก๊า สำหรับในภาคพื้นตะวันตกในแคนาดาและสหรัฐอเมริการวบรวมสถิติตัวเลขจากผู้เสพติด เขา รักษาในโรงพยาบาลมีไม่สูงนักแต่เป็นที่ทราบกันดีว่าจำนวนผู้เสพติดที่คิดค้นที่ไม่เปิดเผยมีเป็นจำนวนมาก ส่วนในยุโรปมีผู้เสพติดไม่สูงมากนัก โดยเฉพาะในฝรั่งเศสและอังกฤษไม่ค่อยมีปัญหาเท่าใด สำหรับกัญชามีผู้ติดยากในอียิปต์ รองลงไปได้แก่มอริสโก ออฟริกาเหนือ ออฟริกากลาง กينيا ปากีสถาน บราซิล เวเนซุเอลา เม็กซิโก นอกจากนี้ในแถบอเมริกาใต้ปรากฏว่ามียาเสพติดอีกอย่างหนึ่งที่แพร่หลายคือ โคคาอิน ซึ่งได้มาจากโบโตลา

1.4.2 ความเป็นมาของยาเสพติดในประเทศไทย

ในสมัยก่อนมาประเทศไทยเรายังไม่ทราบว่ายาเสพติดให้โทษคืออะไร และยังไม่ทราบด้วยว่าพืชชนิดใดเป็นยาเสพติดและยาเสพติดชนิดแรกของคนไทยรู้จักก็คือฝิ่น ดังนั้นฝิ่นจึงเป็นยาเสพติดที่คนไทยทำความรู้จักก่อนยาเสพติดชนิดอื่น จึงขอเริ่มประวัติจากฝิ่นเป็นอันดับแรก

ชาวไทยจะเริ่มรู้จักฝิ่นเมื่อใดนั้นไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด แต่อย่างช้าที่สุดก็เมื่อครั้งสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เพราะปรากฏจากหลักฐานว่าพระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่าการเสฟฝิ่นเป็นภัยอย่างร้ายแรงราษฎรที่ติดฝิ่นแล้วไม่เป็นอันทำมาหากิน เหลาทหารที่ติดฝิ่นเมื่อไม่มีฝิ่นสูบในเวลารบก็ไม่กล้าสู้รบ ทำให้พ่ายแพ้แก่ข้าศึก ดังนั้นพระองค์จึงทรงตรากฎหมายลักษณะโจรขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1903 (ค.ศ. 1360) คือ เมื่อประมาณ

600 ปีล่วงมาแล้วตามกฎหมายฉบับนี้ได้นำพฤติการณ์ห้ามซื้อ ขาย เสพ และกินดินไว้ว่า "ผู้สูบดิน กินดิน ชายดินนั้น ไหลงพระราชอาณาจกนั้กัหนา ธิราชบาทว้ให้ลันเขิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรื่อสามวัน ใหจ้จำใส่ตุกไวกว่าจะอดได้ ถ้าอดได้แล้วให้เรื่อช เอาทานบนแกม้น ญาติพี่น้องไวแล้วจึงให้ปลอย ผู้สูบ ชาย กินดิน ออกจากโทษ"¹

แม้ว่าทลวงโทษจะสูง แต่การลักลอบซื้อขาย และเสพดิน ก็ยังมีต่อมาโดยตลอดกฎหมายคงใช้ได้แต่ในกรุงศรีอยุธยาเท่านั้น ส่วนหัวเมือง เมืองขึ้น เมืองออก ที่ไกลพระเนตรพระกรรณ ไม่มีการเข้มงวดกวดขัน ซึ่งปรากฏว่าผู้ครองเมืองบางแห่ง ก็คิดดิน และผูกขาดการจำหน่ายดินเสียเองด้วย เมื่อเป็นดังนี้ ปัญหาการ ขายดิน สูบดิน จึงเลิกไม่ได้ตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยา

ต่อมาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงเห็นว่าประชาชนไทย ตลอดจนข้าราชการ ได้สูบกิน และขายดินยิ่งขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แจกกฎหมายว่า ร้องห้ามปรามผู้ขาย ผู้สูบ ดินดิน แต่ก็ยังไม่เห็นผล เพราะพระราชกำหนดเดิมยังมีโทษสถานเบาอยู่ ครั้นถึงสมัยแผ่นดินพระพุทธรูปเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ทรงพิจารณาเห็นว่า การเสพดินมิได้ลดลง และการเสพดินเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาบ้านเมือง จึงได้ทรงตราพระราชกำหนดให้สูงขึ้นอีก ดังนี้ "ทุกวันนี้ผู้สูบดินหากแล้วพระราชกำหนดไม่ ลวงพระอาญาคบหากันสูบดินกินดิน ชุกชุมขึ้นเป็นอันมาก ที่ยากจนขัดสนทรัพย์ หาเงินจะซื้อดินกินไม่ได้เกิดใจกำเริบเป็นพาล คบหากันกระทำโจรกรรมสกดตมคัคคชองยงเบาหลวงลัคคีซึ่งวังราว เอาทรัพย์ของเครื่องอัญญาณณิมาชาย จำนำเอาเงินซื้อดินพอจะได้กินได้สูบรักษาชีวิตไว้ ที่มีทรัพย์สินอยู่แล้วก็ได้ซื้อดินกินสูบเป็นนิจ คิดทวงทลวงโลก มักใหญ่ใฝ่สูง นึกมั่งมีในใจ เห็นแต่จะได้เกิดสุขโสมนัสชนะเมา จำพวกนี้ก็นับเข้าในเมรัยประมาทกาล เหตุว่ามัวเมามิได้

¹ ร.ค.พ. เสถียร วิชัยลักษณ์ (รวบรวม), กฎหมายตราสามดวง (ตอน 1), ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 1 (พระนคร: โรงพิมพ์นิติเวชช, 2478), หน้า 329.

คิดอ่านจะทำมาหากินสะสมกองกุศลที่จะยกตนออกจากภพ มีแต่ก่อสร้างปัญญาวิธเวรกรรม จะนำตนไปสู่ทุกข์หาประโยชน์ไม่ ถึงจะทำราชการณรงค์สงคราม ฉลองพระเดชพระคุณ เล่าก้ออาศัยดิน ถ้าไม่มีดินจะสู้จะกินก็ให้เกิดอาเจียนคลื่นเหียนให้หาวิธี อ่อนเพลีย หลบหลีกนอนเอาราชการมิได้ บางก็ไหวคบบวมรอนหนาวทรมานทุรนทุราย ลงทองตายก็มี... แต่นี้สืบไปเมื่อหน้า ห้ามอย่าให้ผู้ใดสูบดิน กินดิน ชื้อดินขายดิน และเป็นผู้สมซื้อสมขาย เป็นอันขาดทีเดียว ถ้ามีฟังจับไคและมีผู้ร้องฟ้องพิจารณาเป็นสัจจะไหลงพระราชอาญา เขี่ยน 3 ยก ทเวนบก 3 วัน ทเวนเรือ 3 วัน ธิราชบาทว์ บุครภรรยาและทรัพย์ สิ่งของให้สิ้นเชิง ไทสงตัวไปตะพุดทฎาช่าง ผู้รู้เห็นเป็นใจมิไคเอาความมาว่ากล่าว จะไหลงพระราชอาญาเขี่ยน 60 ที ถ้าผู้ใดมีดินอยู่ก่อนยังมีไคห้ามหมกนอชเท่าไค จะขายก็ให้เร่งเอาออกไปขายแก่นานาประเทศเมืองนอกให้พ้นแวนแควนกรุงเทพ-พระมหานคร และให้รอยแขวงกรมการนาขานาขออำเภอ ประกาศป่าวรองอาญา ประชาราษฎร ลูกคาพาณิชยทั้งปวง ไทรู้จทัวและไทกระทำตามพระราชกำหนดคกกฎหมาย นี้จทุกประการ ถ้าผู้ใดมีฟัง จับไคจะเอาตัวเป็นโทษโดยโทษานุโทษ

กฎให้ใช้ ๗ วันเสาร์ เดือน 9 ขึ้น 14 ค่ำ จุลศักราช 1173 ปีมะแม
ตรีศก¹

พิจารณาบทกำหนดโทษตามพระราชกำหนดนี้ จะเห็นได้ว่าไคกำหนดโทษไว้มาก แต่ปัญหาการค้าและการเสพดินก็ยังมีไคหมคไป แสดงว่าดินมีฤทธิ์เดชและอานภาพเพียงไค

ต่อมาในสมัย รัชกาลที่ 3 แผ่นดินของพระบาทสมเด็จพะนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ชาวไทยชาวจีนก็ยังสูบดินเพิ่มจำนวนมากขึ้น เพราะระยะเวลานั้นเป็นระยะที่อังกฤษนำดินมาจากอินเดียไปขายให้แก่ประเทศจีนอย่างเป็นลำเป็นสัน (พ.ศ. 2370-2380) อันเป็นระยะเวลาก่อนหน้าสงครามดินเพียง 3 ปี ในระยะเวลาดังกล่าวนี คนจีนที่ติดดินได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารเป็นจำนวนมาก คนจีนที่ติดดินอยู่แล้ว จึงลงมา

¹ เรื่องเดียวกัน, 4: 33-34.

เสฟดินในเมืองไทยต่อไป ซึ่งเป็นเหตุให้การเสฟดินระบาคยิ่งขึ้น พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ใ้ทอดพระเนตรเห็นว่าใหม่การปราบปรามอย่างเข้มงวดกวคช้น และใ้โปรดเกล้าใ้หม้พหมายประกาศห้ามสูบดินและคาคดิน เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2382 จำนวน 9,000 ฉบับ แจกตามหัวเมืองทั่วราชอาณาจักร แต่ก็เป็นที่ทราบอยูแลว่า การคิคดินนั้นเมื่อคิคแลวเล็กลงไคยาก เมื่อกฎหมายและการปราบปรามเข้มงวดกวคช้นยิ่งขึ้นดินก็ยิ่งหายาก อันเป็นเหตุใ้ราคาผืนสูงขึ้น ขณะนั้นชาวจีนที่ใ้คมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารจึงคิคคาคดิน โดยการรวบรวมสมักรพรรคพวกไ้ตามหัวเมืองชายทะเลคอยรับผืนจากลำเกาจัน แล้วยลอมแปลงชุกช่อนไปกับสินคาคอื่น นำมาขึ้นที่เรณลับในจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรปราการ นครปฐม ฉะเชิงเทรา และคยวิธีการลักลอบคาคดินนี้เองจึงเป็นเหตุใ้เกิดระบบอั้งยี่ในเมืองไทย ซึ่งเป็นการยากแก่การปกครองในเวลาต่อมา รวมความว่าผืนใ้เริ่มมีบทบาทอีกอย่างหนึ่งสำหรับประเทศไทย คือ เป็นสาเหตุใ้เกิดระบบอั้งยี่ในรัชกาลนี้ พระองค์ใ้ทรงปราบปรามการสูบดินและการคาคดินอย่างเด็ดขาด ดังจะเห็นไควาใน พ.ศ. 2382 ไ้ทรงโปรดใ้หม้พระราชมาตย์ จมื่นรักษั้หมาน หลวงนายเสน่หรั้รักษา ไปคาคำเนินการปราบปรามผืนจากปราณบุรี ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ไ้ผืนคิบ 3,700 หาบ ผืนสุก 2 หาบ ไ้ทรงบัญญัติใ้หม้ผืนของกลางที่จับไคขึ้นมาที่กรุงเทพฯ และทรงสั่งใ้เผาเสีย ที่หน้าพระที่นั่ง สุทธาสวรรค การเผาไ้ทรงทำเป็นพระราชพิธีมีการสังเวทเพเจ้าใ้ช่วยบันดาลมิใ้หม้การลักลอบนำผืนเขามาขายในเมืองไทย และทรงสาปแช่ง ผู้เสฟ ผู้ขาย และผู้กินผืนไ้ควย และเป็นการบังเอิญเหลือเกินที่พระราชพิธีเผาผืนของรัชกาลที่ 3 นี้ ปรากฏว่าเป็นปีเดียวกับที่ลินเชญู สุวาราชการจังหวัดกวางตุ้ง ไ้สั่งเผาผืนในประเทศจีนในปี ค.ศ. 1839 (พ.ศ. 2382) อันเป็นชนวนใ้เกิดสงครามผืนระหว่างประเทศจีนกับอังกฤษ แม้พระองค์จะทรงคาคำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อจะกวาคกลางสิ่งชั่วร้ายนี้ใ้หมดไป แต่ผืนก็ยังไม่หมดฤทธิ์ ยิ่งกวานั้นบรรดาอั้งยี่ทั้งหลายก็ยิ่งกำเรบเสิบสานขึ้นอีกซึ่ง เป็นปัญหาในการปกครองและปราบปรามอีกคย

ในปีแรกที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นเสวยราชย์ ได้ทรง
แก้ปัญหาในเรื่องเงินเป็นลำดับแรก โดยทรงปรึกษากับเสนาบดีทั้งหลาย สรุปข้อปรึกษา
ไว้ว่าการปราบปรามเงินโดยการใส่กำลังไม่อาจขจัดปัญหาในเรื่องการเสฟและการ
จำหน่ายได้ นอกจากนี้ยังเป็นบ่อเกิดของอภัยอันเป็นการยากแก่การปกครอง และต้อง
เสียร้อพลในการปราบปราม ฉะนั้น จึงทรงเปลี่ยนนโยบายในเรื่องเงินเสียใหม่ คือให้
การเสฟเงินและการจำหน่ายเงินไม่เป็นที่ผิดกฎหมาย และจัดตั้งภาษีผูกขาดขึ้นโดยให้นาย
ภาษีเป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ได้ทรงอนุญาตให้สูบเงินได้เฉพาะคนจีนเท่านั้น ส่วนคนไทย
ห้ามไม่ให้สูบเงินโดยเด็ดขาด จึงนับได้ว่าตั้งแต่ พ.ศ. 2394 เป็นต้นมา การสูบเงินของ
ชาวต่างถิ่นในประเทศไทยเป็นสิ่งไม่ผิดกฎหมาย รายได้จากภาษีเงินในขณะนั้นมีจำนวน
ปีละประมาณ 4 แสนบาท ซึ่งนับได้ว่าเป็นรายได้ที่สำคัญในงบประมาณแผ่นดิน เพราะ
จำนวนเงิน 4 แสนบาทในขณะนั้นมีค่ามาก แต่อาจจะเทียบกันกับ ซึ่งจะได้รับจากการ
อนุญาตให้สูบเงินแล้วก็จะเห็นได้ว่าไม่คุ้มกัน เพราะผลร้ายจากการที่อนุญาตให้สูบเงินนั้น
ย่อมเป็นสิ่งกระทบกระเทือนต่อศีลธรรม สุขภาพพลานามัย และเศรษฐกิจของประเทศ
ในภายหลัง แต่เหตุผลที่พระองค์ทรงกระทำไปนั้นเมื่ออยู่ 3 ประการ คือ ประการแรก
เมื่อการเสฟเงินเป็นของชอบด้วยกฎหมาย แล้วการควบคุมบุคคลที่เสฟก็ทำได้ง่ายขึ้น
เพราะการเสฟทำได้โดยเปิดเผยไม่ต้องคอยหลบซ่อนเจ้าพนักงาน ย่อมเป็นทางให้
ทราบจำนวนผู้เสฟที่แท้จริง ประการที่สองจากผลในประการแรกยอมทำให้การป้องกัน
ผู้ที่เสฟผิดใหม่กระทำได้โดยสะดวกขึ้น ประการสุดท้ายที่ลึกซึ้งยิ่งไปกว่านั้นก็คือการ
ปราบปรามอภัย โดยไม่ต้องใส่กำลัง เพราะเมื่อการค้าเงินโดยมีนายภาษีเป็นของที่ไม่
ผิดกฎหมาย นายภาษีเหล่านั้นก็ไม่จำเป็นต้องจ้างพวกอภัยไว้ต่อไป อภัยก็สลายตัวไป
ในที่สุด และนับแต่ พ.ศ. 2394 เป็นต้นมา ภาษีเงินก็เป็นรายได้ของรัฐตลอดมา

การจำหน่ายเงินในประเทศไทยนั้น ในขั้นแรกได้กระทำโดยวิธีให้นายอากร
ผูกขาดรับไปจัดทำเงินจำหน่าย โดยวิธีการประมูลราคาให้สิทธิในการต้มและการจำหน่าย
แก่บุคคลที่ประมูลราคาสูงที่สุด ทางราชการเพียงแต่ควบคุมปริมาณและราคาการจำหน่าย
เท่านั้น ทั้งนี้โดยมีกรมพระคลัง ซึ่งตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2413 เป็นผู้ควบคุมดำเนินการ

ประมวลราคาให้สิทธิการต้มและจำหน่ายมีเงื่อนไขข้อว่า ผู้ประมวลได้จะต้องซื้อสินค้าของ
รัฐบาลไปต้มจำหน่าย สินค้าที่รัฐบาลนำมาจำหน่ายนี้ได้อัดต่อซื้อมาจากประเทศอินเดีย

พ.ศ. 2426 ได้มีการตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ขึ้น กรมพระคลังมีฐานะเป็น
กรมกรมหนึ่ง ในสังกัดหอรัษฎากรพิพัฒน์ และยังมีกรมอื่น ๆ ตั้งขึ้นอีกหลายกรมด้วยกัน
รวมทั้งกรมสรรพากรซึ่งมีหน้าที่ในการเก็บเงินอากรต่าง ๆ รวมทั้งอากรสินค้า การ
ควบคุมดำเนินการ ในเรื่องการจัดจำหน่ายสินค้าจึงตกเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรต่อไป

พ.ศ. 2449 ได้มีการตั้งกรมศุลกากรขึ้น เพราะรัฐบาลมีรายได้จากอากร
สินค้ามากขึ้น อันเป็นภาระแก่กรมสรรพากรที่ต้องทำหน้าที่เก็บอากรด้านอื่นอยู่ด้วย ในปีนี้
ได้เปลี่ยนแปลงวิธีในการจำหน่ายสินค้าเสียใหม่ จากการให้ขายอากรผูกขาดเป็นรัฐบาล
จัดทำและจำหน่ายเสียเอง แต่ก็ยังยอมให้มีขี้ก่งสี ปากงสี ผู้ประมวลสินค้าไปขายตาม
หัวเมืองได้

พ.ศ. 2452 ได้เปลี่ยนวิธีการประมวลจากการประมวลจำนวนสินค้าเป็นการ
ประมวลเงินกินเปล่า ทั้งนี้ เพราะจำนวนสินค้าที่โขงสีขี้ก่งสีประมวลขายนั้นเกือบหมดตัวเสียแล้ว

พ.ศ. 2454 รัฐบาลได้จัดสร้างโรงงานต้มและบรรจุขี้ก่งสีขึ้นดำเนินการเสีย
เอง สินค้าจำหน่ายโดยบรรจุหลอด และพันหลอดขาย เพื่อป้องกันมิให้ปลอมแปลงได้ง่าย

พ.ศ. 2461 เปลี่ยนวิธีการให้ขายอำเภอกำทำการขายสินค้าแก่ร้านย่อยแทน
ขี้ก่งสี และร้านย่อยเป็นผู้จำหน่ายแก่ผู้บริโภคต่อไป ต่อมาในครั้งปีหลังสำหรับใน
จังหวัดพระนคร และธนบุรี ได้มีการแก้ไขใหม่ หากร้านใดขอมยกกรรมสิทธิ์สถานที่
จำหน่ายสินค้าให้แก่กรมศุลกากรให้ทำการจำหน่ายโดยไม่ต้องประมวลเงินกินเปล่า
คงให้มีการประมวลเงินกินเปล่าเฉพาะร้านที่เป็นสถานที่กรรมสินค้า และยกเลิกการให้
อำเภอกำทำการเป็นผู้จำหน่ายสินค้าเสีย ส่วนต่างจังหวัดยังคงให้ขายอำเภอกำทำการขายสินค้าแก่
ร้านย่อยตามเดิม

พ.ศ. 2462-2470 ใช้วิธีการประมวลเงินกินเปล่าทั่วกันหมด และในปี

พ.ศ. 2470 ได้มีการบังคับให้ร้านสินค้านำสินค้าขายคืนแก่เจ้าพนักงานเป็นจำนวน 40

เปอร์เซ็นต์ ถึง 60 เปอร์เซ็นต์ของเนื้อดิน และเริ่มจัดเป็นร้านรัฐบาลในกรุงเทพฯ กับในเขตหลวงบางมณฑล

พ.ศ. 2482 ได้มีการอนุญาตให้ตั้งร้านดินและใช้วิธีประมูลจำนวนดิน แทนการประมูลเงินกินเปล่า วิธีการนี้เริ่มปฏิบัติทดลองเฉพาะในเขตจังหวัดพระนคร ธนบุรี ก่อนใน พ.ศ. 2483 จึงได้ขยายไปทั่วราชอาณาจักร จากผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ปรากฏว่าดินเดือนลดน้อยลง แต่เงินรายได้ของรัฐบาลกลับขึ้นสูง

พ.ศ. 2498 รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าการเสฟดินเป็นกษัตริย์ราย อย่างร้ายแรงต่อชีวิตและสังคม คณะรัฐมนตรีจึงได้พิจารณามีมติเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2498 ให้เลิกการเสฟและการจำหน่ายดินตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2499 แต่การดำริ ในครั้งนี้หาสัมฤทธิ์ผลไม่ เพราะกระทรวงการคลังได้เสนอว่า หากเลิกดินตามกำหนด นี้จะเกิดความเสียหายหลายประการ จึงขอเลื่อนกำหนดไปยกเลิกเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2499 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2498 ให้เลื่อน การยกเลิกจำหน่ายดินไปจนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2499

เมื่อรัฐบาลไทยได้มีนโยบายที่จะเลิกการเสฟและจำหน่ายดิน ผู้เชี่ยวชาญ ขององค์การสหประชาชาติ จึงได้ร่วมพิจารณาสถานการณ์ในประเทศไทย และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลิกเสฟและจำหน่ายดินไว้ว่า ควรจะได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. ลดจำนวนดินที่ใช่เสฟให้น้อยลง
2. เพิ่มราคาดินที่จำหน่ายให้สูงขึ้น
3. ลดจำนวนร้านจำหน่ายให้น้อยลง
4. ยกเลิกการประมูลการจัดตั้งร้านดิน

นอกจากนี้ยังได้ให้คำแนะนำว่า ก่อนที่จะยกเลิกการจำหน่ายดินนั้น ควร จะได้มีการจดทะเบียนเสฟดินเสียใหม่ เพราะจะเป็นทางให้การควบคุมผู้เสฟดิน

ภายหลังการยกเลิกการเสฟและจำหน่ายฝิ่นแล้วดีขึ้น อย่างไรก็ตามก็ยังไม่มีการยกเลิก
การจำหน่ายฝิ่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติไว้นั้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2501 คณะปฏิวัติภายใต้การนำของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
ได้พิจารณาเห็นว่า การเสฟฝิ่นเป็นที่รังเกียจของสังคมและเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย
อย่างร้ายแรง ประเทศอื่นก็ได้พยายามยกเลิกการเสฟฝิ่นโดยเด็ดขาดแล้ว จึงเห็นสมควร
ให้ยกเลิกการเสฟและจำหน่ายฝิ่นในประเทศไทยเสีย และได้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่
37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2501 ให้ยกเลิกการเสฟและจำหน่ายฝิ่นโดยเด็ดขาดทั่ว
ราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 และในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.
2502 เวลา 01.00 น. กระทรวงมหาดไทยก็ได้เผาเครื่องอุปกรณในการเสฟฝิ่นที่
ท้องสนามหลวง ในการนี้หัวหน้าคณะปฏิวัติได้ไปดำเนินการควบคุมด้วยตนเอง เป็นอัน
วานับตั้งแต่นั้นมาของวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 การเสฟและจำหน่ายฝิ่นใน
ประเทศไทยก็เป็นสิ่งผิดกฎหมาย

กำเนิดมอร์ฟีนและเฮโรอีนในประเทศไทย ก่อนที่รัฐบาลโดยคณะปฏิวัติจะ
ได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการเสฟฝิ่น และการจำหน่ายฝิ่นโดยเด็ดขาดทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต
วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 ก็ได้มียาเสฟติดประเภทนี้ลักลอบนำมาจำหน่ายอยู่บ้าง
แล้ว แต่ไม่สู้จะมากนัก เพราะมอร์ฟีนและเฮโรอีนราคาแพงกว่าฝิ่นมาก ภายหลังจากที่
รัฐบาลได้มีคำสั่งยกเลิกการเสฟและการจำหน่ายฝิ่นแล้ว ยาเสฟติดประเภทนี้โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งเฮโรอีนก็ระบาดหนักขึ้นเพราะผู้เสฟฝิ่นอยู่เดิม เมื่อหาฝิ่นสูบได้ยากขึ้นก็หันมา
เสฟเฮโรอีน นอกจากนั้นยังมีบุคคลที่ไม่เคยเสฟฝิ่นมาก่อนได้ทดลองเสฟโดยความรู้เท่า
ไม่ถึงการณ์ และกลายเป็นผู้เสฟติดเฮโรอีนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เพราะเฮโรอีนเสฟติด
ง่ายและการนำติดตัวกระทำไต่สะดวก การแพร่ระบาดของเฮโรอีนจึงขยายตัวออกไป
อย่างรวดเร็ว บุคคลผู้ทดลองเสฟและกลายเป็นผู้เสฟติดมีทั้งกรรมกร เขาวงกต นักเรียน
นักศึกษา มหาวิทยาลัย และบุคคลวัยรุ่นทั่วไปอีกด้วย เฮโรอีนและมอร์ฟีนดังกล่าวนี้ เมื่อ
ทางราชการได้ยกเลิกการเสฟฝิ่นได้มีพ่อค้าลักลอบนำมาจากต่างประเทศและจำหน่ายใน
ประเทศไทย แต่ต่อมาในระยะหลังเมื่อมีผู้นิยมเสฟเฮโรอีนและมอร์ฟีนมากขึ้นแล้ว พ่อค้า
ยาเสฟติดก็ถือโอกาสติดต่อจางผู้ผลิตชาวจีนซึ่งส่วนใหญ่มาจากฮ่องกง และมาเก๊า เขามา

ทำการผลิตในประเทศไทยและปัญหาต่าง ๆ ก็ได้เริ่มทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นตั้งแต่บัดนั้นมา

1.5 กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของต่างประเทศและประเทศไทย¹

1.5.1 ปัญหาเรื่องยาเสพติดยังไม่เป็นปัญหาที่ขยายขอบเขตไปทั่วโลก ปรากฏจนกระทั่งมาถึงศตวรรษที่ 19 การค้ายาเสพติดกระทำมาอย่างไม่มีขอบเขต จำกัดและการใช้ในทางที่ผิดเกี่ยวกับสารที่ทำให้เกิดการเสพยาหรือตกเป็นทาสของยา เป็นต้นว่าฝิ่น ใบโคคา หรือกัญชานั้น เชื่อกันว่าเป็นสิ่งที่เสพกันมาอย่างฝังรากฝังโคน ในหมู่ประชากรของบางประเทศ โดยมีได้ถือว่าเป็นโทษหรือเป็นอันตราย ก่อนที่จะมีการร่วมมือซึ่งกันและกันตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับกานการควบคุมยาเสพติด มีสนธิสัญญาสองฝ่ายหลายฉบับที่จำกัดการนำยาเสพติด เข้ามาในภูมิภาคตะวันออกไกล ซึ่งมักจะทำโดยอำนาจการเมืองและเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และถือว่าเป็นปัญหา-เสพติดเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ภายในประเทศของตนเท่านั้น ต่อมาจึงได้เกิดทัศนะใหม่ต่อ ปัญหาเรื่องยาเสพติด เนื่องจากความก้าวหน้าทางวิทยาการประกอบกับการขยายตัว ทางคมนาคม และการค้าระหว่างประเทศไกลระยะทางลง ปัญหาระดับท้องถิ่นกลายเป็นปัญหาระดับโลก ดังนั้นรัฐบาลนานาชาติจึงจำเป็นต้องร่วมกันแก้ปัญหาร้ายแรงนี้ จึงได้เพียรพยายามในการที่จะขจัดภัยอันตรายซึ่งเกิดแก่สุขภาพและสังคม จึงได้เสนอรายงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด โดยเสนอต่อองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ซึ่งก่อตั้งขึ้นในชั้นแรกได้แก่สันนิบาตชาติ (League of Nations) ซึ่งในปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นสหประชาชาติ (United Nations)

ในปี ค.ศ. 1909 (พ.ศ. 2452) การติดยาเสพติดได้แผ่กว้างไปทั่วโลก ภูมิภาคส่วนอื่นนอกจากภาคตะวันออกไกล แต่แหล่งกลางที่ประสบปัญหาหนักเกี่ยวกับเรื่อง ยาเสพติดในรูปของการสูบฝิ่นก็อยู่ที่ภาคตะวันออกไกล และได้มีสงครามฝิ่นเกิดขึ้นในประเทศจีนในกลางศตวรรษที่ 19 เพื่อเปิดตลาดในประเทศจีน ให้นำฝิ่นจากประเทศ

---

¹ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, กอง การต่างประเทศ ระบบการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ, เอกสารเผยแพร่.

อินเดียเข้ามาจำหน่ายได้ดังเดิม ต่อจากนั้นการไชนมอร์ฟีนได้เพิ่มทวีมากขึ้น ระหว่างสงครามกลางเมืองของสหรัฐอเมริกา (ค.ศ. 1861-1865 หรือ พ.ศ. 2404-2408) ต่อมาอีกประมาณหนึ่งศตวรรษก็ให้มีเฮโรอีนเกิดขึ้นในตลาด ทั้ง ๆ ที่อันตรายอย่างใหญ่หลวงของเฮโรอีนยังไม่เป็นที่รู้จักทราบจนกระทั่งเหตุการณ์ล่วงเลยมาอีกสิบกว่าปี

เมื่อต้นศตวรรษที่ 16 สุลต่านแห่งตุรกีได้ทรงมีประกาศพระบรมราชโองการห้ามการสูบฝิ่นและกัญชา ตอนกลางศตวรรษที่ 18 ประเทศจีนได้ห้ามการจำหน่ายฝิ่น โดยรัฐบาลได้เปิดโรงงานขึ้นจำหน่ายเอง จนกระทั่งในศตวรรษที่ 19 ก็ต้องเริ่มแก้ไขปัญหานี้ เพราะสถานการณ์ทรุดหนักขึ้นในปี ค.ศ. 1800 (พ.ศ. 2343) การนำฝิ่นเข้าไปประเทศจีนเป็นสิ่งต้องห้ามแต่ฝิ่นจำนวนมากก็ยังคงหลั่งไหลเข้าสู่ประเทศจีน ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1858 (พ.ศ. 2401) จึงได้มีสนธิสัญญาเทียนสินเกิดขึ้นโดยอนุญาตให้มีการค้าฝิ่นอีกครั้งหนึ่ง ตอนกลางศตวรรษที่ 19 บางประเทศได้ดำเนินกระบวนการควบคุมยาเสพติดของตนเอง เช่น เมื่อปี ค.ศ. 1845 (พ.ศ. 2388) ประเทศฝรั่งเศสได้ออกกฎหมายควบคุมยาพิษ (รวมทั้งยาเสพติด) ขึ้นบังคับใช้ ระหว่างปี ค.ศ. 1895-1906 (พ.ศ. 2438-2449) มลรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกาได้ตราระเบียบข้อบังคับเป็นพิเศษ เกี่ยวกับการควบคุมฝิ่นและยาเสพติดอย่างอื่น และแล้วในปี ค.ศ. 1906 (พ.ศ. 2449) ก็ได้มีการรุดหน้ายิ่งขึ้น โดยการที่ประเทศจีนได้ประกาศห้ามการปลูกฝิ่น ที่กล่าวมานั้นนับได้ว่าเป็นก้าวแรกในการที่จะให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทางในการห้ามปลูกฝิ่น ซึ่งในขั้นต้นก็ได้ผลอยู่บ้าง เมื่อปี ค.ศ. 1908 (พ.ศ. 2451) สหราชอาณาจักรได้ตกลงที่จะลดการนำฝิ่นจากอินเดียไปยังประเทศจีน โดยจะทดลองผลก่อนในระยะ 3 ปี โดยมีข้อกำหนดว่าประเทศจีนจะต้องลดปริมาณการผลิตฝิ่นภายในประเทศ และลดปริมาณการนำเข้าจากประเทศอื่น ๆ ลงตามส่วนด้วย และในปีเดียวกัน รัฐบาลสหรัฐอเมริกาก็ได้ห้ามการใช้ฝิ่นในประเทศฟิลิปปินส์นอกจากการใช้ฝิ่นทางการแพทย์เท่านั้นและการประชุมระหว่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดเป็นครั้งแรกก็ได้มีขึ้น การลงนามในสนธิสัญญาฉบับแรกก็มีตามมาอีก 3 ปี ให้หลัง ติดตามด้วยสนธิสัญญาฉบับอื่น ๆ อีก 9 ฉบับ จนกระทั่งมีอนุสัญญาเดี่ยวยาวว่าด้วยยาเสพติด

ปี ค.ศ. 1961 (The Single Convention, 1961)

ในปี ค.ศ. 1909 (พ.ศ. 2452) ได้มีการประชุมเซี่ยงไฮ้ (The Shanghai Conference) โดยการริเริ่มของสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยผู้แทนประเทศต่าง ๆ 13 ประเทศ การประชุมนี้ได้มีมติเกิดขึ้นเป็นเอกฉันท์รวม 9 ประการด้วยกัน ซึ่งการประชุมครั้งนี้ถือว่าเป็นครั้งแรกที่นานาประเทศหลายฝ่ายรวมกันเพื่อจะแก้ไขปัญหายาเสพติด ต่อมาได้มีการประชุมครั้งที่สองขึ้นในปี ค.ศ. 1911 (พ.ศ. 2454) ณ กรุงเปก เพื่อมติที่เกิดจากการประชุมระหว่างประเทศดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลในปี ค.ศ. 1912 (พ.ศ. 2455) ก็ได้มีการลงนามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยฝิ่น และเริ่มมีผลบังคับใช้ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 อุบัติขึ้น สนธิสัญญาแวร์ซายส์เป็นผลให้สันนิบาตชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการที่จะให้มีการปฏิบัติตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยฝิ่น และได้มีการตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยการลักลอบค้าฝิ่นขึ้น คณะกรรมการดังกล่าวได้ทำการค้นคว้าวางระบบการออกใบอนุญาตนำฝิ่นเข้าในราชอาณาจักรขึ้น ซึ่งต่อมาถือว่าเป็นสิ่งที่สําคัญในเส้นทางลักลอบค้าฝิ่นที่ได้ผลอย่างหนึ่ง อนุสัญญานี้ฉบับนั้นนับได้ว่าเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศฉบับแรกที่ได้มีข้อตกลงขึ้นเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด เรียกว่า อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยฝิ่น (Hague Convention of Opium, 1912) ในปี ค.ศ. 1924 (พ.ศ. 2467) ได้มีการประชุมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดในภาคตะวันออกไกล โดยเฉพาะเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1925 (พ.ศ. 2468) ได้มีข้อตกลงเกิดขึ้นว่าการผลิตฝิ่นสุกขึ้นจำหน่าย จะต้องเป็นการผูกขาดโดยรัฐบาล และจะต้องลดจำนวนโรงยาฝิ่นให้น้อยลง เมื่อ 19 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1925 (พ.ศ. 2468) ได้มีการลงนามในอนุสัญญาเจนีวา (Geneva Convention of 1925) ซึ่งได้วางระบบเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตส่งฝิ่นเข้าประเทศและการอนุญาตส่งฝิ่นออกนอกประเทศ โดยเฉพาะอนุสัญญานี้ฉบับเดียวกันนี้เป็นผลให้ตั้งสภากลางฝิ่นถาวร (Permanent Central Opium Board) ขึ้นเพื่อควบคุมเส้นทางเคลื่อนไหวของฝิ่นโดยช่วยด้วยกฎหมายทั่วโลก

หลายปีต่อมาปรากฏว่าได้มีการผลิตยาเสพติดขึ้นเกินความต้องการของโลก และมีการลักลอบค้ายาเสพติดเพิ่มขึ้น ฉะนั้น ในปี ค.ศ. 1931 (พ.ศ. 2474) จึงได้มีการลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยการจำกัดการผลิตและการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการจำหน่ายยาเสพติด ซึ่งเรียกว่า อนุสัญญาว่าด้วยการจำกัด (The 1931 Convention)

ต่อมาได้มีการประชุมขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อ ค.ศ. 1931 เพื่อพิจารณาปัญหาการสูบฝิ่น และหาทางปราบปรามผู้ลักลอบค้ายาเสพติด อย่างไรก็ตามก็ยังไม่มีการควบคุมที่จะป้องกันนักค้ายาเสพติดที่คงดำเนินการค้าอยู่ต่อไป จุดประสงค์ที่จะสกัดกั้นการลักลอบค้ายาเสพติดให้ได้ผลจึงได้มีการประชุมอีกครั้งที่เจนีวา เมื่อปี ค.ศ. 1936 (พ.ศ. 2479) เรียกว่า การประชุมเพื่อปราบปรามการลักลอบค้ายาอันตราย (The Convention for the Illicit Traffic in Dangerous Drugs) ซึ่งเป็นผลให้เกิดสนธิสัญญาระหว่างประเทศขึ้นอีกฉบับหนึ่ง ระบุว่าบุคคลสัญชาติของประเทศชาติจะต้องถูกลงโทษในกรณีความผิดที่เกิดจากยาเสพติดที่กระทำขึ้นในต่างประเทศ และกำหนดให้ประเทศชาติจัดตั้งสำนักงานกลางขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข่าวสารกับประเทศอื่น ๆ สนธิสัญญาฉบับนั้นนับว่าเป็นฉบับสุดท้ายขององค์การสันนิบาตชาติ

ในปี ค.ศ. 1946 (พ.ศ. 2489) คณะมนตรีทางเศรษฐกิจและสังคม (Economics and Social Council) หรือ (ECOSOC) แห่งสหประชาชาติ ได้ตั้งคณะกรรมการยาเสพติด (Commission on Narcotic Drugs) ขึ้นแทนคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยการลักลอบค้าฝิ่นและยาอันตรายของสันนิบาตชาติ และได้มีพิธีการโอนอำนาจหน้าที่ขององค์การต่าง ๆ ในสันนิบาตชาติมาเป็นขององค์การในสหประชาชาติ รวมทั้งในคดียาเสพติด ซึ่งมีพิธีสารเกี่ยวกับในค่านี เรียกว่า พิธีสารฉบับ ปี ค.ศ. 1946 (Protocol of 1946) ซึ่งพิธีสารต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นในระหว่างองค์การสันนิบาตชาติและระบอบขององค์การสหประชาชาติซึ่งจะเป็นได้วยังไม่มีระบบการควบคุมเกี่ยวกับการผลิตยาเสพติดธรรมดา หรือมีการคาดการณ์ไวล่วงหน้าว่าความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์จะสามารถประดิษฐ์ยาเสพติด

ชนิดใหม่ ๆ เหล่านี้และได้มีการลงนามกันในพิธีสารฉบับหนึ่งเมื่อ 19 พฤศจิกายน ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) เพื่อกำหนดให้ยาเสพติดดังกล่าวอยู่ภายใต้การควบคุมค้าย หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือมีการควบคุมการปลูกฝิ่นและการผลิตฝิ่นเพื่อการค้ำระหว่างประเทศ การขายส่งและการใช้ฝิ่นโดยให้อยู่ภายใต้การควบคุมอย่างเต็มที่ตามพิธีสารฉบับปี ค.ศ. 1953 (Opium Protocol of 1953)) ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อ 8 มีนาคม ค.ศ. 1953 (พ.ศ. 2496) พิธีสารฉบับนี้กำหนดให้จัดตั้งหน่วยงานขึ้นโดยเฉพาะเพื่อให้เป็น เจ้าของผู้ถือกรรมสิทธิ์ฝิ่นที่ปลูกขึ้นทั้งหมดและเพื่อจำกัดควบคุมพื้นที่ทำการเพาะปลูกฝิ่น ค้าย และมีเพียง 7 ประเทศ ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิตฝิ่นเพื่อเป็นสินค้าออกได้¹ คือ บุลกาเรีย กรีก อินเดีย อิหร่าน ตุรกี รัสเซีย และยูโกสลาเวีย

ในเวลาต่อมาประเทศต่าง ๆ เห็นว่าสนธิสัญญาเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด มีอยู่หลายฉบับ ทำความยุ่งยากแก่รัฐบาลที่ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสนธิสัญญา เป็นอันมาก คณะกรรมการยาเสพติดได้รับมอบหมายให้ทำการรวบรวมสนธิสัญญา ฉบับต่าง ๆ เข้าด้วยกันซึ่งเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของอนุสัญญาเดี่ยว ว่าด้วยยาเสพติด ปี ค.ศ. 1954 (พ.ศ. 2504) อนุสัญญาฉบับนี้ได้เพิ่มเติมการควบคุมระหว่างประเทศ ขึ้นอีกหลายด้านและบรรจุยาเสพติดทุกชนิดไว้ในควบคุมไม่ว่าจะเป็นยาเสพติดธรรมดาติ ประดิษฐ์ หรือสังเคราะห์ขึ้น ตามอนุสัญญาเดี่ยวฉบับนี้ได้ตั้งองค์การขึ้นใหม่เรียกว่า คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ (International Narcotics control Board) ขึ้นแทนสภากลางฝิ่นถาวร ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม ค.ศ. 1963 (พ.ศ. 2511)

ต่อมาในระหว่างวันที่ 6-8 มีนาคม ค.ศ. 1972 (พ.ศ. 2515) ได้มีการประชุมเพื่อแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ. 1954 ณ นครเจนีวา เรียกว่า พิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ปี ค.ศ. 1954 ฉบับปี ค.ศ. 1972

¹ John B. Williams, Narcotics and Drug Dependence (Los Angeles, California; Benziger Bruce & Glencoe, Inc., 1974), P 190.

มีประเทศภาคีเข้าร่วมประชุม 96 ประเทศ รวมทั้งผู้สังเกตการณ์ 5 ประเทศ และ
ผู้แทนทบวงการชำนัญพิเศษและองค์การระหว่างประเทศ โดยสหรัฐอเมริกาได้ประมวล
สรุปข้อเสนอแก้ไขอนุสัญญานี้ขึ้นใหม่ และที่ประชุมได้แบ่งกรรมการออกเป็น 2 ชุด จาก
พิธีสารฯ ฉบับนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเรื่องการดำเนินการต่อต้านการค้าผิดกฎหมาย
ตามมาตรา 35 โดยคำนึงถึงรัฐธรรมนูญ, กฎหมายและระบบการบริหารของประเทศภาคี
ทั้งหลายตอง

1. จัดให้มีการร่วมมือในระดับชาติเพื่อป้องกันและทำให้ลดลงต่อต้าน
การค้าผิดกฎหมาย และเพื่อจุดหมายปลายทางนี้ภาคีในประเทศทั้งหลายอาจได้รับประโยชน์
โดยตรง โดยกำหนดสถานที่เหมาะสม เพื่อรับผิดชอบงานประสานงานดังกล่าว
2. ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการรณรงค์ต่อต้านการค้าผิดกฎหมายใน
เรื่องยาเสพติด
3. ร่วมมือโดยใกล้ชิดกับประเทศอื่น และกับองค์การระหว่างประเทศ
ที่เชื่อถือได้ ซึ่งตนเป็นสมาชิกอยู่เพื่อที่จะคงไว้ซึ่งการประสานงานต่อต้านการค้าผิดกฎหมาย
4. ให้หลักประกันว่าความร่วมมือระหว่างนานาชาติกับองค์การที่เหมาะสม
จะต้องดำเนินการโดยรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
5. ให้หลักประกันว่าในกรณีที่เอกสารทางกฎหมายได้ส่งไปยังนานาชาติ
เพื่อความประสงค์ที่จะให้มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้น เอกสารที่ว่านี้จะต้องได้รับการ
ปฏิบัติโดยรวดเร็ว โดยองค์การที่บรรดาภาคีประเทศทั้งหลายได้กำหนดข้อเรียกร้องนี้จะ
ต้องไม่ขัดต่อสิทธิของภาคีของประเทศหนึ่งประเทศใดที่จะกำหนดว่า เอกสารทางกฎหมาย
เช่นว่านั้นต้องส่งผ่านโดยวิธีทางการทูต
6. ถ้าภาคีประเทศทั้งหลายเห็นว่าเป็นการเหมาะสมที่จะแจ้งข้อมูล
ต่อคณะกรรมการและคณะกรรมการผ่านทางเลขาธิการใหญ่ รายงานที่เกี่ยวกับความ
เคลื่อนไหวของยาเสพติดที่ผิดกฎหมายที่ชายแดนของประเทศทั้งหลายรวมทั้งรายงานเกี่ยว
กับเรื่องการเพาะปลูกผลิตผล การผลิต การใช้ และการค้าผิดกฎหมาย ซึ่งยาเสพติด

เพิ่มเติมจากขอรายงาน ซึ่งกำหนดตามมาตรา 18

7. แจงข้อมูลตามที่กล่าวในข้อที่แลวนั้น มากเท่าที่จะกระทำได้โดยวิธีการและระยะเวลาที่กำหนดตามที่คณะกรรมการรองขอ ถ้าถูกรองขอโดยภาคีประเทศหนึ่ง คณะกรรมการอาจให้ขอเสนอแนะในการให้ข่าวสารนั้น และพยายามที่จะลดความรุนแรงของยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย ซึ่งเกิดขึ้นที่ชายแดนของภาคีประเทศนั้น

นอกจากสาระสำคัญที่มีการร่วมมือระหว่างภาคีประเทศสมาชิกดังกล่าวแล้ว มาตรการต่อต้านการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องสำคัญก็ยังมีบัญญัติไว้ในมาตรา 38 ดังนี้

1. บรรดาภาคีประเทศทั้งหลายต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ และใช้วิธีปฏิบัติทุกวิถีทาง เพื่อป้องกันการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด และเพื่อตรวจสอบแต่เนิ่น ๆ รักษาให้การศึกษา การดูแลหลังการรักษา การติดตามและการเข้าสู่สังคมใหม่ของผู้ใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด และต้องร่วมกันทุกวิถีทาง เพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางทั้งหลาย

2. ภาคีประเทศทั้งหลายต้องส่งเสริมเท่าที่จะทำได้ในการฝึกอบรมองค์บุคคลในการรักษา การดูแลหลังการรักษา การติดตาม และการเข้าสู่สังคมใหม่ของผู้ใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด

3. ภาคีประเทศทั้งหลายต้องใช้มาตรการที่ปฏิบัติได้ทุกวิถีทางเพื่อสนับสนุนบุคคลผู้ทำงาน ซึ่งปรารถนาจะทำความเข้าใจในปัญหาทางการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดและการป้องกันการใช้นั้น และต้องสนับสนุนความเข้าใจระหว่างประชาชนทั่วไป ถ้ามีการเสี่ยงต่อการระบาดของการใช้ยาเสพติดไปในทางที่ผิด

นอกจากพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยว่าด้วยยาเสพติดปี ค.ศ. 1961 ฉบับปี ค.ศ. 1972 เป็นฉบับที่สำคัญ รวบรวมความร่วมมือกันระหว่างประเทศเกือบทั้งหมดแล้วยังมีอนุสัญญาอีกฉบับหนึ่งซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน อนุสัญญานี้ก็คืออนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1971 (Convention on Psychotropic Substance, 1971)

กล่าวคือในระยะ 20 ปีที่ผ่านมาสารสังเคราะห์ต่าง ๆ ซึ่งจัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทได้มีบทบาทเพิ่มมากขึ้น คณะมนตรีทางเศรษฐกิจและสังคมของสหประชาชาติ องค์การอนามัยโลก และคณะกรรมการยาเสพติดของสหประชาชาติ จึงได้ชักชวนให้นานาประเทศช่วยกันหาวิธีการและมาตรการควบคุมสารวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทนี้ แต่เนื่องจากอนุสัญญาเกี่ยวกับยาเสพติด ค.ศ. 1961 และพิธีสารแก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1972 ไม่ได้อนุมัติในเรื่องวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทไว้ ดังนั้น คณะกรรมการยาเสพติดของสหประชาชาติจึงได้ร่างอนุสัญญานี้ขึ้น โดยได้รับความสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลก และการประชุมระหว่างประเทศในเรื่องนี้ได้จัดให้มีขึ้นเป็นครั้งแรกที่กรุงเวียнна เมื่อวันที่ 11 มกราคม ค.ศ. 1971 (พ.ศ. 2514) โดยมีผู้แทนเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 71 ประเทศ พร้อมด้วยผู้สังเกตการณ์อีก 4 ประเทศ ตลอดจนองค์การอนามัยโลก (WHO) คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ (INCB) และองค์การตำรวจสากล (INTERPOL) นอกจากนี้ยังได้เชิญกลุ่มประเทศอาหรับซึ่งได้แก่สำนักงานถาวรต่อต้านยาเสพติด (The Permanent Anti-Narcotics Bureau of the League of Arab States) เข้าร่วมประชุมด้วย ต่อมาได้มีการประชุมอีกหลายครั้งจนมีการประกาศใช้อนุสัญญาอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม ค.ศ. 1976 (พ.ศ. 2519)

มาตรการสำคัญของอนุสัญญานี้ คือให้ชาติประเทศสมาชิกร่วมมือในการกำหนดประเภทของสารวัตถุออกฤทธิ์ และมีมาตรการในด้านการควบคุมสารประเภทนี้ โดยออกเป็นกฎหมาย เพื่อบังคับใช้ในด้านการผลิต การนำเข้าเป็นสินค้าออก หรือสินค้าเข้า ตลอดจนกำหนดวิธีการใช้สารประเภทนี้ในด้านการแพทย์ ซึ่งได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลเท่านั้น

1.5.2. กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของประเทศไทย

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดสำหรับเป็นมาตรการในการป้องกัน หรือจำกัดยาเสพติดให้หมดสิ้นไป ในประเทศไทยเราสมัยเดิมก็มิได้รวบรวม

ไว้เป็นหลักฐานที่แน่ชัดแต่โดยนิติในรูปพระบรมราชโองการเป็นคราว ๆ ไป และบางครั้ง เรื่องยาเสพติดก็เป็นการถูกต้องตามกฎหมาย คงได้กล่าวไว้ในตอนต้นของบทนี้ ซึ่งก็ทำให้ปั่นป่วนกันไปพักหนึ่ง แต่ทั้งนี้ในขณะนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เหตุผล และดำเนินการเช่นนั้น ด้วยเหตุผลทางด้านการเมืองเข้ามาแทรกแซง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาปรากฏขึ้นในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา กล่าวคือขณะนั้นพระองค์ทรงเล็งเห็นว่าการเสพฝิ่นเป็นภัยอย่างร้ายแรง ราษฎรที่ติดฝิ่นแล้วไม่เป็นอันทำมาหากิน เหลาอาหารทิ้งปวงที่ติดฝิ่น เมื่อไม่มีฝิ่นสูบ ในเวลารบก็ไม่มีกำลังรบ ทำให้ขายแพแก่ข้าศึก พระองค์จึงได้ทรงตรากฎหมายลักษณะโจรขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1903¹ โดยบัญญัติการห้ามซื้อ ขาย เสพ และกินฝิ่นไว้ว่า "ผู้สูบฝิ่น กินฝิ่น ขายฝิ่น นั้น ใหลงพระราชอาญาจงหนักหนา ธิราชบาทว์ ใหลินเชิงทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ใหลว่าใส่ลูกไว้กว่าจะอดใค่ ถาอดใค่แล้วใให้เรียกเอาทานบนแกมัน ญาติพ้องไว้แล้วจิงใไปล่อย ผู้สูบ ขาย กินฝิ่น ออกจากโทษ" เป็นบทกฎหมายเท่าที่หลักฐานปรากฏเมื่อประมาณ 600 ปีมาแล้ว แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับนี้ก็ใช้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ใช้เฉพาะภายในกรุงศรีอยุธยา ส่วนหัวเมือง เมืองขึ้นต่าง ๆ ก็ยังใช้ฝิ่นกันอยู่ ไม่สามารถที่จะควบคุมถึงได้ แต่กฎหมายฉบับนี้ก็ใช้มาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ซึ่งพระองค์ได้ทรงตระหนักถึงภัยของฝิ่นจึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แจกกฎหมายประกาศห้ามปรามผู้ขาย ผู้สูบกินฝิ่น แต่ก็ยังไม่มีผลเท่าใด เพราะพระราชกำหนดเดิมยังมีโทษสถานเบาอยู่ ครั้นถึงสมัยพระพลเลิศหลานภักดิ์ (รัชกาลที่ 2) ทรงพิจารณาเห็นว่าการเสพฝิ่นยังมีไค่ลดลง และการเสพฝิ่นเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาบ้านเมือง จึงได้ทรงตราพระราชกำหนดให้สูงขึ้นอีกดังที่กล่าวมาแล้วในเรื่องความเป็นมาของยาเสพติดในประเทศไทย เมื่อวันเสาร์ เดือน 9 ขึ้น 14 ค่ำ จุลศักราช 1173 ปีมะแม ตรีศก ถ้าพิจารณาบทกำหนดโทษตามพระราชกำหนดแล้ว จะเห็นไค่ว่ามีกำหนดโทษไว้สูงมาก แต่ปัญหาการค้าและการเสพฝิ่นก็ยังมีไค่หมดไป ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงบัญชาใให้มีการปราบปรามฝิ่นอย่าง

¹ ร.ต.ท.เสถียร วิชัยลักษณ์ (รวบรวม), กฎหมายตราสามดวง, หน้า 329.

เขมรกวอดขันและได้โปรดเกล้าให้พิมพ์หมายประกาศห้ามสูบดินและคำดิน เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2382 จำนวน 9,000 ฉบับ แจกตามหัวเมืองทั่วราชอาณาจักร ดินจึงหายากและราคาแพงประกอบกับเวลานั้นมีชาวจีนได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้เสียดินคิดมาเป็นจำนวนมากด้วย จึงได้ก่อกบฏหาขึ้นชื่อว่ารัชกาลที่ 3 จะดำเนินการปราบปรามอย่างเขมรกวอดขันก็ตาม จนกระทั่งมาถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) พระองค์ได้ทรงปรึกษากับเสนาบดีทั้งหลายตลอดจนเหตุผลต่าง ๆ เช่น พวกอั้งยี่ การเก็บภาษีจากการให้สูบดิน เป็นต้น ทั้งนี้ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2394 พระองค์ทรงอนุญาตให้คนจีนสูบดินได้ ส่วนคนไทยนั้นไม่ให้สูบดินโดยเด็ดขาด การสูบดินเป็นสิ่งที่ ถูกต้องตามกฎหมายจนถึง พ.ศ. 2502 เป็นเวลา 108 ปี ก็ถูกห้ามโดยคณะปฏิวัติ โดยที่เล็งเห็นว่ายาเสพติดได้แพร่ระบาดอยู่โดยทั่วไป ทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน

ประเทศไทยได้นับถือกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดออกมาบังคับใช้หลายฉบับ คือ

1. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2465 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ถึง ฉบับที่ 5 โดยแก้ไขเพิ่มเติมความตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2479

(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2502

(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2504

(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2518

2. พระราชบัญญัติดิน พ.ศ. 2472 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ ถึงฉบับที่ 8 โดยแก้ไขเพิ่มเติมความตามพระราชบัญญัติดิน

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2476

(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2478

(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2481

(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2485

(ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2494

(ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2502

(ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2503

3. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2501 ยกเลิกการเสพและการจำหน่ายดินโดยเด็ดขาด ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2502 เป็นต้นมา

4. พระราชบัญญัติกั้นป่า พ.ศ. 2477

5. พระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. 2486

6. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518

7. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519

8. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

ผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ทำให้พระราชบัญญัติตามข้อ 1. ข้อ 4. และข้อ 5. ถูกยกเลิกกล่าวคือ พ.ร.บ. ฉบับล่าสุดนี้ยกเลิก พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษฉบับ พ.ศ. 2465 รวมทั้งแก้ไขอีก 4 ครั้งด้วยยกเลิก พ.ร.บ. กั้นป่า พ.ศ. 2477 และยกเลิก พ.ร.บ. พีชกระท่อม พ.ศ. 2486

1. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2465 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมรวม 4 ครั้ง จนถึงปี พ.ศ. 2518 ซึ่งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ระบุชื่อยาต่าง ๆ ไว้ในบัญชีของพระราชบัญญัติหรือซึ่งประกาศตาม พ.ร.บ. นี้ และยาซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเห็นว่าอาจทำให้เสพติดแก่ผู้บริโภค ซึ่งปัจจุบันนี้กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศรายชื่อยาเสพติดเข้าในบัญชีตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษแล้ว 116 ชนิด¹

---

¹ กรมตำรวจ, ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, ความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษ, หน้า 67.

1.1 ตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้มีหลักการควบคุมยาเสพติด ดังนี้

1.1.1 ให้อำนาจการควบคุมโทษให้ตำรวจงานประจำปีเกี่ยวกับจำนวนยาเสพติด ซึ่งได้มีผู้นำเข้ามา กระจายไป และยังมีเหลืออยู่เมื่อสิ้นปี (มาตรา 7)

1.1.2 การนำยาเสพติดเข้ามาในราชอาณาจักรนั้นกระทำโดยเฉพาะแต่รัฐบาลไทย โดยกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น และห้ามมิให้นำยาเสพติดออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขเสียก่อน

1.1.3 ยาเสพติดที่ตองห้ามโดยเด็ดขาด ได้แก่ เฮโรอีนหรือเกลือเฮโรอีน เป็นยาเสพติด ซึ่งตองห้ามโดยเด็ดขาด มิให้ผู้ใดนำหรือส่งเข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักร ประดิษฐ์ มีไว้ ซื้อ ขาย จำหน่าย หรือแจก หรือใช้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในราชการที่รัฐมนตรีจะได้อนุญาตเป็นราย ๆ ไป (มาตรา 4 ทวิ)

1.2 บทกำหนดโทษตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2465 ใ้คว่างบทลงโทษผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยคำนึงถึงความรุนแรงเกี่ยวกับฤทธิ์ของยาเสพติดที่ทำอันตรายแก่ผู้เสพโดยแบ่งลำดับความหนักเบาเกี่ยวกับฤทธิ์ของยาเสพติดออกเป็น 3 ลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ เฮโรอีน

ลำดับที่ 2 คือ มอร์ฟีน และโคคาอีน

ลำดับที่ 3 คือ ยาเสพติดให้โทษทั่ว ๆ ไป ตามที่กระทรวง

สาธารณสุขได้ประกาศเป็นยาเสพติดให้โทษ (ยกเว้น เฮโรอีน มอร์ฟีน และโคคาอีนดังกล่าวมาแล้ว) เช่น แอมเฟตามีน เป็นต้น

1.2.1 ฐานความผิดและการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเฮโรอีน

1.2.1.1 ซื้อ รับเอา หรือมีไว้ในครอบครอง เฮโรอีน จำคุกตั้งแต่

1 ปี ถึง 10 ปี และปรับไม่เกิน 10,000 บาท

1.2.1.2 เสพ รับเข้าร่างกาย ซึ่งเฮโรอีน จำคุกตั้งแต่

2 ปี ถึง 10 ปี และปรับไม่เกิน 20,000 บาท

1.2.1.3 ขาย จำหน่าย หรือจ่ายแจก หรือมีไว้เพื่อขาย

จำหน่าย หรือจ่ายแจกซึ่งเฮโรอีน จำคุก 5 ปี

ถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 50,000 บาท

ถึง 500,000 บาท

1.2.1.4 ผลิต นำหรือส่งให้นำเข้ามา หรือส่งออกนอก

ราชอาณาจักร ซึ่งเฮโรอีน จำคุก 5 ปี ถึง

ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 50,000 บาท ถึง

500,000 บาท หรือประหารชีวิต

1.2.1.5 ผลิตเพื่อขาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก ซึ่งเฮโรอีน

ลงโทษประการเดียว คือประหารชีวิต

1.2.2 ฐานความผิดและบทกำหนดโทษความผิดเกี่ยวกับมอร์ฟีนและโคคาอีน

1.2.2.1 ซื้อ รับเอาหรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งมอร์ฟีนและโคคาอีน

จำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 10 ปี และปรับไม่เกิน

5,000 บาท

1.2.2.2 เสพ รับเข้าร่างกาย ซึ่งมอร์ฟีน หรือโคคาอีน

จำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับไม่เกิน

10,000 บาท

1.2.2.3 ขาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก หรือมีไว้เพื่อขาย

จำหน่ายหรือจ่ายแจก ซึ่งมอร์ฟีน หรือโคคาอีน

จำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 20 ปี และปรับ 20 เท่า
ของราคามอร์ฟีน หรือโคคาอินที่จับได้นั้นแต่ต้อง
ไม่น้อยกว่า 5,000 บาท

1.2.2.4 ผลิต นำหรือส่ง หรือส่งให้นำเข้ามา หรือส่ง
ออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งมอร์ฟีน หรือ
โคคาอิน จำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 20 ปี และ
ปรับ 20 เท่า ของราคามอร์ฟีน หรือโคคาอิน
นั้น แต่ต้องไม่น้อยกว่า 5,000 บาท

1.2.3. ฐานความผิดและบทกำหนดโทษความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ให้โทษทั่วไป

1.2.3.1 ซื่อ รับเอาหรือมีไว้ ซึ่งยาเสพติดให้โทษทั่วไป
ตัวอย่างเช่น เฮโรอีนหรือเฮล้าแห้ง
มีโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 5 ปี และปรับ
ไม่เกิน 2,000 บาท

1.2.3.2 เสพ เสพร่างกาย ซึ่งเฮโรอีนหรือ
เฮล้าแห้งมีโทษจำคุก 6 เดือน ถึง 10 ปี
และปรับไม่เกิน 5,000 บาท

1.2.3.3. ชาย จำหน่ายหรือจ่ายแจก หรือมีไว้เพื่อขาย
จำหน่ายหรือจ่ายแจก มีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน
ถึง 10 ปี และปรับ 10 เท่าของราคายาเสพติด
ให้โทษทั่วไปนั้น แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3,000 บาท

1.2.3.4 ผลิต นำหรือส่ง หรือส่งให้นำเข้า หรือส่งออกไป
นอกราชอาณาจักร ซึ่งยาเสพติดให้โทษทั่วไปนั้น
มีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 10 ปี และปรับ
10 เท่า ของราคายาเสพติดให้โทษทั่วไปนั้น
แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3,000 บาท

2. พระราชบัญญัติดิน พ.ศ. 2472 ยาเสพติดชนิดแรกที่แพร่หลาย ก่อนชนิดอื่นก็คือฝิ่น และในประเทศไทยได้มีมาตรการกฎหมายในเรื่องฝิ่นมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบันนี้หลายฉบับ และ พ.ร.บ. ฝิ่น ปี พ.ศ. 2472 นี้ได้แก้ไขปรับปรุงอีก 7 ครั้ง จนถึงปี พ.ศ. 2503 ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายนั้นนอกจากฝิ่นจะมีกฎหมายบังคับโดยเฉพาะแล้วยังเป็นยาเสพติดตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 อีกด้วย

บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติดิน พ.ศ. 2472

1. ปลูกฝิ่น หรือมีไว้ในเชิงพันธุ์ฝิ่นโดยไม่รับอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
  2. พาฝิ่น หรือมูลฝิ่นเข้ามาหรือส่งออก หรือจัดส่งเข้ามาหรือผ่านราชอาณาจักร มีความผิดมีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 20 ปี และปรับ 20 เท่าของราคาของกลาง แต่ไม่น้อยกว่า 5,000 บาท
  3. จัดการในเชิงอื่นมีไว้ทำการค้าฝิ่นหรือมูลฝิ่น มีความผิดมีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 20 ปี และปรับ 5,000 บาท ถึง 100,000 บาท
  4. มีไว้ในชื่อ หรือขายฝิ่น มีความผิด มีโทษจำคุก 6 เดือน ถึง 20 ปี และปรับ 20 เท่าของราคาฝิ่นของกลาง แต่ไม่น้อยกว่า 5,000 บาท
  5. เสพฝิ่น หรือมูลฝิ่น มีไว้ในเชิงมูลฝิ่น มีความผิดมีโทษจำคุก 6 เดือน ถึง 10 ปี และปรับ 10 เท่าของราคาฝิ่นหรือมูลฝิ่น แต่ไม่น้อยกว่า 2,000 บาท
  6. มี ทำขาย พาเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งกลองสูบฝิ่นมีความผิด มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท
3. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2501 โดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ หัวหน้าคณะปฏิวัติ มีผลทำให้ยกเลิกการเสพฝิ่นและจำหน่ายฝิ่นที่มีมาแต่ พ.ศ. 2394 ลงโดยเด็ดขาด พร้อมทั้งโดยกระทำให้ขึ้นตอนกล่าวคืออนุญาต

ให้พวกที่ขึ้นทะเบียนมีใบอนุญาตเสฟฝิ่นได้อีกหกเดือนนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2502 และยกเลิกโดยเด็ดขาดแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2502 เป็นต้นมา พร้อมกับให้กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย จัดให้มีสถานพยาบาลและสถานพักฟื้นสำหรับผู้เสฟฝิ่นติดยา รักษาพยาบาลพักฟื้น และประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ทำให้รัฐบาลจะต้องชুবเล็กบ้าน จำหน่ายฝิ่นค้าย เมวว่าจะขาดภาษีฝิ่นไปบ้าง แต่เมื่อคำนึงถึงโทษภัยแล้ว มีผลร้ายมากกว่า นับแต่นั้นมาฝิ่นก็เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย

4. พระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. 2477 พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้ใช้มาเป็นเวลาประมาณ 45 ปีแล้ว สาระและหลักการในกฎหมายฉบับนี้ กัญชามีความตลอดถึงทุกส่วนของกัญชา รวมทั้งวัตุต่าง ๆ ที่อยู่ในต้นกัญชา เช่น ใบ ดอก ยอด ผล ยางและลำต้น เป็นต้น และห้ามปลูกหรือมีพันธุ์กัญชาไว้ในครอบครองตลอดจนการห้ามพากัญชาส่งกัญชาออกหรือเสฟกัญชา ผู้นั้นก็จะมีคามผิด แม้กระทั่งกัญชาก็อยู่ในความควบคุมของกฎหมายฉบับนี้ และได้กำหนดโทษสำหรับความผิดนั้นไว้ด้วย กฎหมายฉบับนี้มีเพียง 11 มาตราเท่านั้น และเป็นที่น่าสนใจว่า พ.ร.บ. นี้ ฉบับภาษาอังกฤษใช้คำว่า " Indian Hemp Act. B.E. 2477 "

บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติกัญชา ปี พ.ศ. 2477 มีสาระดังนี้

1. ปลูกหรือมีพันธุ์กัญชา มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
2. พากัญชาเข้ามา หรือส่งกัญชาออกไปนอกราชอาณาจักรโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
3. สูบกัญชา มี ชื่อ ชาย กัญชา โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 200 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
4. มี, ชื่อ ชาย จำหน่ายกัญชาหรือเครื่องมือสูบกัญชามีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 200 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

5. พระราชบัญญัติพืชกระท่อม ปี พ.ศ. 2486 พ.ร.บ. พืชกระท่อม
เมื่อแห่ง 7 มาตรา ให้คำจำกัดความของคำว่า "พืชกระท่อม" หมายความว่ารวมตลอด
ถึงทุกส่วนของพืชกระท่อม ซึ่งเรียกตามพฤกษศาสตร์ว่า มิตรายิน สเปซิโอซา ไม่ว่าจะ
มีสิ่งอื่นผสมอยู่ด้วยเป็นรูปหรือของประจุใด ๆ สารและหลักการ ไม่ให้ผู้นำเข้า ส่ง
ออก เสพ ปลูก มี ชื่อขาย โทหรือแลกเปลี่ยนพืชกระท่อม เว้นแต่จะมีเพื่อทางการ
แพทย์หรือวิทยาศาสตร์เท่านั้น

มีบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2486 ไว้ดังนี้

1. เสพ ปลูก มี ชื่อ ขาย โทหรือแลกเปลี่ยนพืชกระท่อม
มีความผิดต้องจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 200 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
2. นำเข้า ส่งออก ซึ่งพืชกระท่อม มีความผิดต้องลงโทษ จำคุก
ไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 200 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

6. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518
พ.ร.บ. นี้ได้ให้ความหมายของคำว่า "วัตถุออกฤทธิ์" ไว้ว่าวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและ
ประสาทที่เป็นสิ่งธรรมชาติหรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและ
ประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา และ
สาเหตุที่มีความจำเป็นต้องออก พ.ร.บ. ฉบับนี้มาก็เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วย
วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ซึ่งได้กระทำกัน ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย
และประเทศไทยได้เป็นภาคีสมาชิกอยู่ ในอันที่จะร่วมมือกับประเทศภาคีอื่น ๆ ควบคุม
การผลิตการขาย การนำเข้า การส่งออก การนำผ่านหรือการมีไว้ในครอบครอง ซึ่ง
วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มิให้เกิด
อันตรายต่อสุขภาพของบุคคลและสังคม พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง
เรียกว่า "คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท" เพื่อทำการให้ความ
เห็น ความเห็นชอบหรือแนะนำในเรื่องการผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือมี
ไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนวัตถุคาร์บิ ตลอดจนการกำหนด

หลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ และมีการแยกประเภทของวัตถุออกฤทธิ์ มีพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการควบคุมพิเศษ และการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน ดังนั้นจะเห็นว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้มุ่งหมายที่จะควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ที่เสื่อมคุณภาพ ไม่ไคมาตรฐาน หรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอมเป็นสำคัญ โดยส่วนใหญ่ควบคุมเฉพาะบุคคลมิให้กระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อป้องกันสังคมไทยจากบุคคลที่จะนำวัตถุออกฤทธิ์มาใช้ในทางที่ผิดได้

7. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519

พระราชบัญญัตินี้ได้แสดงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของรัฐบาลในอันที่จะดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้าและการเสพยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวดขัน และได้กำหนดมาตรการและให้อำนาจในการดำเนินงานป้องกันปราบปรามอย่างจริงจัง และได้ผลโดยเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ

กฎหมายฉบับนี้ได้ให้คำนิยามคำว่า "ยาเสพติด" หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กัญชาตามกฎหมายว่าด้วยกัญชา ฝิ่นตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่นที่ระบอบตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่นระบอบและวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ตามที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นยาเสพติดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา หลักการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า "ป.ป.ส." มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า "สำนักงาน ป.ป.ส." สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงานธุรการอื่น มีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นผู้ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการ

ส่วนบทกำหนดโทษตามกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติโทษผู้มาทำการขัดขวางการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายฉบับนี้ และเจ้าพนักงานผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดเสียเอง ก็ได้กำหนดโทษไว้อย่างหนัก ดังนี้

1. กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานผู้ใด
กระทำความผิดใด ๆ ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเองต้องระวางโทษเป็น
3 เท่า ของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

2. ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้อภัยคำหรือไม่
ส่งบัญชีเอกสาร หรือวัตถุใดแก่กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ หรือเจ้าพนักงาน
ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา 14 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน
10,000 บาท

8. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติฉบับนี้
ประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2522 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 28 เมษายน
พ.ศ. 2522 เมื่อมี พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษฉบับนี้ ผลทำให้ยกเลิกพระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2465 และฉบับเพิ่มเติมแก้ไขอีก 4 ฉบับ ทั้งหมด นอกจากนี้ยัง
ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. 2477 และพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2486
อีกด้วย ฉะนั้น พระราชบัญญัติที่ยังมีผลบังคับใช้ที่ไม่อยู่ในบทบังคับยกเลิกของกฎหมาย
ฉบับนี้ ก็คือพระราชบัญญัติดิน พ.ศ. 2472 ส่วนเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ก็คือ

1. เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน
ได้ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย
2. เนื่องจากประเทศไทยได้เป็นภาคีสมาชิก อนุสัญญาระหว่างประเทศ
ว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับ
อนุสัญญาดังกล่าว
3. ปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม
และบำบัดรักษาตลอดจนการเพิ่มโทษ

¹ ไชยยศ เหมะรัชตะ, "มาตรการกฎหมายในการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด" บทบัญญัติ 36 ตอน 1 (มกราคม-มีนาคม 2522): 65.

ผลของการปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้ ทำให้มีหลักการต่าง ๆ เช่น

1. มีการแบ่งยาเสพติดให้โทษออกเป็น 5 ประเภท โดยการแยกแยะ เป็นสัดส่วน
  2. มีการตั้งคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษขึ้น ควบคุมเรื่องยาเสพติดให้โทษและประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
  3. การควบคุมยาเสพติดให้โทษบางประเภท ได้ควบคุมโดยใกล้ชิดและเข้มงวดกวาดขัน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษกล่าวคือ ยาเสพติดให้โทษบางชนิดห้ามเด็ดขาด และบางชนิดห้ามไม่เด็ดขาดสามารถขออนุญาตประกอบการได้ โดยให้เหตุผลตามที่กฎหมายฉบับนี้บัญญัติไว้ เช่น ใช้ในทางการแพทย์ เป็นต้น
  4. มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และมาตรการควบคุมพิเศษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
  5. ได้วางกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใ้กำลังใจ ประทุษร้ายใ้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใ้วิธีข่มขืนใจควยประการอื่นใ้ใ้ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษใ้ควย
  6. ได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการบำบัดรักษาใ้ควย
- สำหรับบทกำหนดโทษเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
1. ผลิต นำเข้า หรือส่งออกยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน (ประเภท 1) จำคุกตลอดชีวิต ถ้าเป็นการกระทำเพื่อจำหน่ายควย โทษประหารชีวิต จำหน่าย หรือมีใ้ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติดให้โทษตามข้อ 1 มีปริมาณค่านวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกิน 100 กรัม โทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 50,000 บาท ถึง 500,000 บาท
- ถ้ายาเสพติดให้โทษนั้นมีปริมาณค่านวณเป็นสารบริสุทธิ์เกิน 100 กรัม โทษ

จำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

ถ้ามีไว้ในครอบครอง ซึ่งปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึง 20 กรัม โดยไม่ได้รับอนุญาต โทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท

2. ผลิต นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษทั่วไป (ประเภท 2) โทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษ ซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นมอร์ฟีน หรือโคคาอีน โทษจำคุกตั้งแต่ 20 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 200,000 บาท ถึง 500,000 บาท

ถ้ามีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 50,000 บาท

ถ้าจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ 2 โทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท

ถ้าเป็นมอร์ฟีน หรือโคคาอีน มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกิน 100 กรัม โดยจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โทษจำคุก 3 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 30,000 บาท ถึง 200,000 บาท ถ้าเกินกว่า 100 กรัม โทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 50,000 บาท ถึง 500,000 บาท

3. ผลิต หรือนำเข้า ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 โทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จำหน่าย หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นำเข้า หรือส่งออกแต่ละครั้ง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 โดยไม่มีใบอนุญาตแต่ละครั้ง โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 โทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท

มีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 50,000 บาท

มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี ปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท

5. ผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 5 โทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 150,000 บาท

มีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 50,000 บาท

ถ้ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 150,000 บาท

6. เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 และประเภท 2 โทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 100,000 บาท

7. เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี และปรับไม่เกิน 10,000 บาท

8. กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. นี้ หรือข้าราชการหรือพนักงานองค์การและหน่วยงานของรัฐผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติด

ให้โทษอันเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือรวมเมื่อสนับสนุนในการกระทำดังกล่าว ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ สำหรับความผิดนั้น

นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษไว้รองรับอีกหลายมาตรา มาตราที่สำคัญได้แก่มาตรา 94 ที่สนับสนุนให้ผู้เสพยาเสพติดให้โทษที่ได้สมัครขอเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาล ถอนความผิดจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อีกทั้งได้ปฏิบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาลดังกล่าว จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนด จะได้รับการยกเว้นโทษ สำหรับความผิดที่ได้เสพยาเสพติดให้โทษ ประเภท 1 ประเภท 2 และประเภท 5

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ากฎหมายที่ยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมี

1. พระราชบัญญัติฝิ่น พ.ศ. 2472 พร้อมกับฉบับเพิ่มเติมแก้ไขอีก 7 ครั้ง
2. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2501
3. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518
4. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519
5. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522